

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIYATAL ES NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EVENTE 26 PENGÓ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM. 78. SZÁM.

Debrecen, 1937 április 9 péntek

ÁRA: 10 FILLÉR

Fabinyi pénzügyminiszter bizakodó expozéja

Az építkezések megindítását, a háztulajdonosok s a magánalkalmazottak terheinek csökkentését sürgették a városi közgyűlésen

A kormánytól való közbelépésről beszélt Fáy főispán és dr Györki Imre — Elvetették a csapóuccai bérházépítkezés tervét — Éles összecsapás Gombosi Zoltán és a polgármester között a debreceni állapotok javítását sürgető interpelláció során

Debrecen város törvényhatósága csütörtökön Fáy István főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott.

A MÁTÁI BIZTOSÍ ALLÁSERT

A tisztviselők normál státusával kapcsolatban a közgyűlés ismételt kért a mátai biztosí állás visszaállítását: Dr Kertész Endre kér-

te, hogy a főispán sürgetse ki a miniszter kedvező döntését, amit Fáy főispán megígért.

FENNTARTJÁK A SZESZÜZEMET

Egyhangúlag elhatározták, felírják a miniszterhez, vonja vissza a szeszüzem megszüntetését kiadó rendeletét.

Vita a gyógyszerálló építése körül

A gyógyszerálló és gyógyfürdő tervpályázatj hirdetményen az ipariügyi miniszter tízféle módosítást kívánt, ezekhez a közgyűlés hozzájárult. A pályadíjat nyert valamelyik tervezőnek oda kell adni a kivitelezést.

Dr Györki Imre: Megdöbbentő, hogy a gyógyszerálló építésében még mindig itt tartunk, az apró-écsprő módosításoknál, amelyek hátráltatják a kivitelezést. Egyetlen építkezés nincs a városban. A polgármester személyesen lépjen érintkezésbe az ipariügyi miniszterrel, mert különben még 1939-ben sem lesz gyógyszerálló. Az OTI bérház építése is a bürokrácia hátráltatja, beállíthatatlan, hogy ebben az évben kezdés építkezés. A hűtőház építése is késik. Ilyen tempóban a város ügyeit vezetni nem lehet. Munka, sem építkezés nincs. Debrecen vezet az országban a legrosszabb viszonyok közt élő emberek létszáma tekintetében. Lázár igazságügyminiszter kijelentette, hogy szívesen segít a város ügyeiben, én pedig az OTI önkormányzatánál támogatom a várost. Lázár miniszter azt mondta, ha a polgármester öt felkeresi a sürgős ügyekkel, hajlandó hivatalról hivatalra járni és döntést kivívni, mert a mai helyzetet tarthatatlannak látja. Ne szalassza el a polgármester az alkalmat, feliratozás helyett járjon embertől emberig miniszteriumtól miniszteriumig.

Kölesy Sándor polgármester: Igaza van Györki Imrének, a munkák kérdése meglehetősen nehéz, amióta az OTI és MABI finanszírozzák. Felsorolja a bürokrácia egyes állomásait, míg egy

terv megvalósítható. Legutóbb Lázár miniszter és Mikecz államtitkár megígérték, kiviszik, hogy a pénzügyminiszter meghatalmazottja jöjjön Debrecenbe megbeszélésre. Erre meghívja Györkit is. A hűtőház körül azért volt kesedelem, mert közben az építkezést megnagyobbították. Sajnos, a bürokráciát még Gombosi Gyula sem tudta megölni. Amíg lázárközi bizottságot nem létesítenek, mely hetenként ülést tart és azonnal elintézi az eléje kerülő ügyeket, addig a bürokrácia lassúságát megszü-

netni nem lehet. Halás lesznek, ha ezt a Házbán szóvá méltóztatik tenni.

Mester Lajos: Itt a tavasz és a munkások nem dolgozhatnak. A baj főként a házcsoport aránytalan túlterhelésében látja. Ezt kell megszüntetni, addig nincs segítség.

Cseh-Czegledy András: A házbirtokok el vannak hanyagolva, ezért félnek a munkások. A konjunktúra alatt felvett kölcsönök még ma is teljes egészükben terhelik a házakat. Nem elég, hogy minden évben építenek egy nagy házat, hanem az általános és állandó háztartozást tegyék lehetővé olcsó és hosszulejárattal kölcsönök nyújtásával. Itt vannak a biztosító intézetek, amelyek pénzei kivándorolnak külföldre. Hagyják bent a pénzt az országban és az állam vegye saját kezébe, hasonlóképpen a bankok pénzeiket is.

A közgyűlés a javaslatokat elfogadta.

Fáy István főispán érdekes bejelentése

Fáy István főispán a szavazás után érdekes bejelentést tett:

— Tegnap este alkalmam volt személyesen tárgyalni a pénzügyminiszter úrral. Kértem őt, hogy Debrecen város és Hajdú megye konkrét ügyeiben és különböző kérdéseiben legyen támogatásomra és segítségemre. Ennél a tárgyalásnál jelen volt Lázár Andor miniszter úr is. Örömmel állapítottuk meg, hogy a pénzügyminiszter úr ma a Házbán a költségvetés során emondandó expozéjában nagyon komoly és nagyarányú elgondolásokat jelent be, amelyek Debrecen és Hajdú megye javát is szolgálják. Részemről is felkérem Györki Imre képviselő urat, legyen támogatásunkra, hogy ebből az akcióból, amit a pénzügyminiszter úr

elgondolt, megfelelően részesítsenek és bekapcsoljanak minket is.

A bejelentést a közgyűlés örömmel vette tudomásul.

A házak különadóját, vagy az alkalmazottak különadóját szüntessék meg

Szeged támogatást kért, hogy az alkalmazottak különadóját a kor-

mány szüntesse meg.

Györki Imre: Ha választani kell,

sokkal fontosabb, hogy az alkalmazottak különadóját szüntessék meg, mint a házak különadóját. A háztulajdonosok jobban elbíriák a különadót.

Viharos zaj tört ki.

— Nem bírják!

Mester Lajos: Pusztítsák el a házcsoportot! (A főispán cseppet.)

Györki Imre: Ha nem lenne használható a házépítés, Debrecen kivéve, az országban nem látnánk annyi házépítést. Az új házak 9-10 százalékot hoznak. A magán- és közalkalmazottak helyzete tarthatatlan. A különadó megszüntetése fellendítené a gazdasági életet.

Dr Rutkóczy János: Az alkalmazottak különadóját a gazdák felvételére hozták volt be. Ma már a bére jó ára mellett ez a céladó nem állhat fenn. Egész Európában egyedülálló eset, hogy az alapadójának 25 százalékos pluszját fizetik be a magánalkalmazottak.

Ungár Jenő: A debreceni háztulajdon helyzetét nem lehet a pestivel összehasonlítani.

A közgyűlés elfogadta a javaslatot.

A VILÁGÍTÁSI VÁLLALAT CSAK BEHAJTHATATLAN TARTOZÁSOKAT TÖRÖL

A világítási vállalat kölcsönének elszámolása kapcsán — melyet Aberte Raymond igazgató terjesztett elő — Patoky József azt kérdezte, igaz-e hogy protekciósoknak elegendik tartozásaikat. Egyeseknél azonnal kikapcsolják a villanyáramot, ha nem fizetnek, másoknál 800-900 pengős hátralék is van.

Aberte Raymond: Csak olyan tartozásokat törölünk mint behajthatatlant, amelyekhez a közgyűlés hozzájárult.

Patoky József azt kéri, hogy terjeszték be az 500 pengő feletti nagy adóokról szóló kimutatást. (Nagy zaj.)

Kölesy polgármester: Ez most a szóbanforgó ügyvel kapcsolatban nem tárgyalható.

A csapóuccai bérpalo' a építését elvetették

Dr Fida Szűcs Imre ismertette a Bérházépítő Rt. kérelmét a Csapó uccán a szabályozási vonal megváltoztatása iránt, hogy négyemeletes bérpalotát építhessen.

Mező Armin: Csodálkozom azon, hogy amikor a Csapó uccán nagy építkezést akarnak létesíteni, nem adják meg rá az engedélyt. Soha ilyen ócska az építési anyag még nem volt, mint most. (Viharos derűltség.)

R. Kiss István: Nagy igazság van a munkanélküliséggel való érvelésben, de úgy látja, egy társaság itt ezen a címen a város szívére akarja tenni a kezét.

— Vese, hólyag, prostata és végbél bajoknál reggelenként éhgyomorral egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz kiadós hig. ürülést és kileltető emésztést eredményez, aminek következménye azután jóleső megkönnyebbülés szokott lenni.

Mesler Lajos hasonló értelemben szólalt fel az engedély ellen.

Kölcsey polgármester bemutatta a rajzát a szobaforgó teletömb-ről.

Mező Armin visszavonta javaslatát, így egyhangúlag elutasították az építkezés iránti kérelmet.

A BELSŐ-OHAT BÉRBEADÁSA

A Belső-Ohat bérleti szerződése ügyénél Fényes Jenő szólalt fel. Az előkészítő bizottságoknak nem tagja, így nem ismerheti, az előadót nem lehet érteni, mert a terem akusztikáját az átalakítással tönkretették s a legkisebb lármában már érthetetlen az előadó beszéde. Ezért azt kéri, hogy a jövőben, ha ilyen fontos szerződésekről kell döntenie, a tervezetet küldjék szét a bizottsági tagoknak. Nem érti, miért nem hozták idejében közgyűlés elé ezt a szerződést, így nem kellene elütni a fellebbezés jogától a közgyűlés tagjait.

Györki Imre szintén nem ismeri a szerződést, ezért nem szól hozzá, csak látja, hogy Fényes Jenő javaslatához a szerződés tervezet előzetes szétküldését illetőleg.

Láttuk — úgymond — a Vásáry-féle szerződésnél, hogy csak tíz év múlva jött rá egy kiküldött bizottság, hogy a szerződésben elintézetes intézkedés van a szállítandó termény paritás-számítása tekintetében.

Dr. Kertész Kálmán helyesli, ha tájékoztatják a közgyűlés tagokat

a fontosabb ügyekről. A jelen esetben felvették megkapták a sematát, amelynek alapján a bérleti szerződéseket megkötik.

Jóna István: Vegyük le napirendről a kérdést és a tervezetet küldjék szét. Tagadom, hogy ez a szerződés sablonos, nagyon is eltérünk a sablontól.

Kölcsey polgármester: Ugy látszik, aki amit akar, mégis megérti ebben a teremben. (Derültség.) Készséggel hozzájárulok, hogy a nagyobb bérleti szerződések tervezetét előzetesen szétküldjük, ha lényeges eltérés van a sematától.

A közgyűlés elfogadta a javaslatot, mely szerint Gödényeknek adják ki a bérletet.

A SAS UCCAI HÁZ MEGVÉTELE

Egyhangúlag elhatározták a Sas uca 3. számú ház megvételét az adóhivatalt elhelyezése céljára.

AZ EPRESKERTEI ÉPÍTKEZÉSEK FELÜLVIZSGÁLATA

Az Eperkeszterti város éveket ezelőtt építkezéseket végeztetett. Ezzel kapcsolatban utólagosan panaszok merültek fel, ezért a közgyűlés kiküldött egy ad hoc bizottságot felülvizsgálat megjelölésére. Ennek a bizottságnak Tóth Lajos építész is tagja volt, aki az építési munkára is pályázott, de azt nem ő, hanem Sebestyén Lajos építész nyerte el. Dr. Szabó Gyula aljegyző most jelentést tett a bizottság vizsgálatának eredményéről. Mikor befejezte az előadását, dr. Fényes Jenő megkérdezte:

— Mikor adták ki ezt a munkát? Dr. Szabó Gyula: 1927-ben. (Tehát nem Vásáry István polgármestersége alatt.)

Izgalmas interpellációs vita

A tárgysorozat lepergetése után az interpellációkra került a sor. Poroszlav László tanácsnok olvasta fel Gombosi Zoltán interpellációjából a kérdéseket. Gombosi azt kérte, hogy minden hónapban tartanak közgyűlést, a városi munkákat záros határidőn belül indítsák meg, a magánépítkezések megindítása érdekében sürögősen intézkedjenek, végül azt kérte, milyen tervei vannak a város vezetőségének a magánépítkezések megindítása és ezzel kapcsolatban az ipar és kereskedelem fellendítése, az ifjúságnak a gazdasági életben elhelyezése tekintetében.

A kérdések felolvasása után egy szerre állott fel szólásra a polgármester és Gombosi Zoltán. Fáy István főispán megjegyezte erre, hogy szabály szerint az írásban beadott interpelláció felolvasása után a polgármester válaszol és ezután nyilatkozhat az interpelláló, hogy a választ tudomásul veszi-e vagy sem.

Rásó Sándor, majd Kertész Kálmán kijelentették, hogy eddig az volt a szokás, hogy előbb az interpelláló elmondta az indokait. Dr. Fényes Jenő szintén hangoztatta, hogy ez volt a gyakorlat s ez helyes is, mert hiszen az interpelláció indoklását most sem olvasták fel. Külömben Gombosinak nem kellene az indoklást elmondania.

FAY FŐISPÁN: SEMMIKÉPPEN SEM AKAROM MEGSZORITANI A SZÓLÁSSZABADSÁGOT

Fáy István főispán: A jogszabály világos és félremagyarázhatatlan. Egy szavam sem lenne az indoklás ellen, de mindegyik interpelláció több oldal terjedelmű. Csak azért szeretném most, mindjárt az első alkalommal tisztázni ezt a kérdést, hogy az indítványozó

zása és interpellálási jog össze ne kevertessék, mert így egyik a másik kárára esnek. Semmiképpen sem akarom megszorítani a szólásszabadságot, azt mindig biztosítani fogom. (Zajos taps.) Miután az interpelláló bizottsági tagok nem voltak ismerősök álláspontommal, ma kivételesen megadom a szót Gombosi bizottsági tag úrnak.

AZ INTERPELLÁCIÓ INDOKOLÁSA

Gombosi Zoltán ezután elmondta interpellációjának indoklását:

— Egy évvel ezelőtt a polgármester úrhoz a debreceni „nem építkezések” ügyében interpellációt intéztem és akkor azt a választ adta, hogy legyen türelmemmel, amint a dolgok ismeretében lesz, ami tőle telik, elintézi. Azóta eltelt több mint egy év és azokból a konkrét ígéretekkel, amelyek a polgármester úr részéről elhangzottak, a mai napig egyetlen egy se került bevéltára. A hűtőház, a gyógyszálló, az OTI építkezés, az adóhivatal átalakítás mind olyan dolgok, amelyeket még 1935-ben megígérték a munkanélküliség enyhítésére. A mai összetételű közgyűlés csaknem ellenzék nélkül állott a polgármester rendelkezésére, egyetlen hajszálát sem gördített a mun-

kája elé, meg volt a nyugodt atmoszféra, hogy a polgármester alkothasson és a sürgős építkezéseket előbbre vigye. Ma az egész város lakosságának az a véleménye, hogy itt csak ígéretek vannak, aktagyártás folyik a város vezetősége részéről és az ígéretekkel semmit se valósítottak meg. Legalább ebben az évben hozzák tető alá az építkezéseket. Ma már 20—25 százalékkal drágábban lehet ugyanazt az építkezést végrehozni, mint tavaly lehetett volna. Ki vállalja ezért a felelősséget. A munkás a keresetét nem őrzi magánál, hanem azonnal kiadja s így visszakerül a város vérkeringésébe. Nehézmenyem az adminisztráció lassúságát, amely az utóbbi időben bekövetkezett. Január óta húzódik a Csapó uccai építkezés ügye, amelyet felzaklattak a munkásságot és most nem tett belőle semmit. Miért nem intézték el ezt az ügyet mindjárt az elején és mondták volna meg, hogy a városnak nem érdeke ez az építkezés.

Sürgeti a városi házak tatarozását, fényképet ad át a főispánnak, hogy lássa, hogy néz ki Csokonai szülőháza, valóságilag szegénye Debreccennek. A szegényházban ezer ember ebédelt a népkonyhán, amely aládüvelt épület volt. Ha összeomlik és szerencsétlenség történik, vajjon ki a felelős. Arra kéri a polgármestert, hogy a jövőben az ügyeket gyorsabban intézzék el és amint lehet, minél előbb oldják meg.

A POLGÁRMESTER VÁLASZA

Kölcsey Sándor polgármester válaszában kijelentette, hogy amikor a közérdek kívánja, azonnal összehívják a közgyűlést. A Csapó uccai építkezés ügyében azonban még a közgyűlést megelőző napon is jött beadványt, amelyben magyarázták, hogy mit akarnak. A többi közmunkák ügyében a belügyminiszter még nem intézkedett, a gyógyszerállóra vonatkozólag csak

az iparügyi miniszter leírata jött meg, a belügyminiszteré még nem. Ami Gombosinak azt a kívánságát illeti, hogy a közmunkákra vonatkozólag záros határidőre jelentést tegyen, kijelenti a polgármester, hogy sokkal komolyabb foglalkozása van, semhogy olyan kérdésekben tegyen kijelentést, amelyekben záros határidő betartása nem rajta áll. Ilyen ígéretet nem tehet, eddig se tett. Itt egy kissé kételkedik abban, hogy kizárólag ez a célja az interpellációnak. Olyanoknak az ígérteit méltóztatik rajtam számolni — mondja Gombosinak —, amit én nem tettem, hanem talán mások tettek. Méltóztatnék pontosan megállapítani, kinek, mikor, hol tettem ígéretet, mert minden ígérteinek helyét szoktam állni. Méltóztatott említeni, hogy néznek ki a városi házak. Ez az elmúlt tízévi rezsimnek is nagy büne, mert nem csinált semmit.

Fényes Jenő: Mindnyájan bizottsági tagok voltunk, akik itt vagyunk, a polgármester úrral együtt.

Kölcsey Sándor: Akkor is volt polgármester, akinek kezében megvolt az intézkedési jog. A Csokonai szülőháznak javítása is benne van a programomban, már el is rendeltem a munkát, a költséget megszavazták rá. Ne méltóztatnék a múlt rezsimet nekem tantátni feladni, hogy tanuljak belőle. Most ellenem kiélezett személyi éle van az interpellációnak. Amj a magánépítkezőket illeti, mindegyiket támogatom, ha a közérdekkel összeegyeztethető. Bárhol, ha észlelik, hogy megakad valahol ilyen kérdés, az ajtó nyitva, vagy tessék telefonon beszólni, azonnal közbelepek. A magánépítkezések fellendítését a förllesztéses, vagy hosszulejratú kölcsönök mozdíthatják csak elő, ezt már az illetékesek előtt többször elmondtam. A kormány tatarozási és adómentességi akcióiban esalódott.

„Visszaautasítom... Kikérem magamnak”

Gombosi Zoltán válaszolt a polgármesternek:

— A polgármester úr azt mondta, hogy most beszélnek, mint amit gondolok. Ezt a leghatározottabban visszaautasítom és kikérem, mert nem szoktam mást mondani, mint gondolok, egyenes magyar ember vagyok, ezt tanultam és nem szoktam mást írni sem, mint amit gondolok. Nem voltam a régi rezsim embere sem, az ellenzéki oldalon ültem, most sem tartozom

egyik párthoz sem, engem tehát nem lehet Vásáry István baráti köréhez csatolni. Nagyon csodálkozom a polgármester úron, hogy azt gondolja, mást írtam és mondom, mint gondolok. Azt tudtam a multban is, hogy a polgármester úr ajtaja nyitva van, de — sajnos — nagyon nehéz bejutni azon, pedig híve vagyok annak, hogy amit közgyűlés nélkül el lehet intézni, azt jobb úgy elintézni.

A polgármester: Készséggel kiadom

Kölcsey Sándor polgármester ismét szólásra emelkedett és izgalomtól remegő hangon mondta:

— Készséggel kiadom, amit kikér magának a bizottsági tag úr. Kérem, méltóztatnék velem szemben takarékoskodni az olyan kitételekkel, hogy én ígérteimet nem tartottam be. Ennél nagyobb sértés férjembert nem érhet, méltóztatnék tehát megengedni, ha az interpellációt kellő értékére kívánom leszállítani.

A közgyűlés a feszült hangulatban a választ tudomásul vette.

PATAKY JÓZSEF INTERPELLÁCIÓJA

Patakyl József interpellációjára, mely a pallagi út kiépítése és a jelzőtáblák kihelyezésére vonatkozott, a polgármester azt a választ adta, hogy Patakynak igaza van, ha sürgeti a táblákat, melyek felállítását már 1936 szeptemberében elrendelte, azonban az ügyosztály várta a miniszterium leküldeni ígért mintáját. Most már nem várnak tovább, kihelyezik a táblákat. A pallagi útszakasz már benne volt az építési programban, de kiemelték sürgösebb dolgok kedvéért. Az 1938-as programba beállítja és mindent elkövet, hogy többé ki ne vegyék. A rendőrség is kifogásolja a Csapó uccai állapotokat, de a másik két uccára a forgalom áthelyezése szintén nem kedvező megoldás.

A választ tudomásul vették és ezzel a közgyűlés három órakor véget ért.

Vígyszínház

A legremekebb vigjáték!
Joe Pasternak első amerikai filmje:

„3 kis ördög”

Főszereplő a csodáshangu 14 éves filmsztár, Deanna Durbin.

Remutató ma! Előadások: 5. 7. 9 órakor!

Fabinyi pénzügyminiszter a kormány szociális programjáról számolt be a költségvetés előterjesztésében

50 százalékkal emelik a családi pótlékot. — A gazdasági helyzet világszerte fellendült az erős iramu fegyverkezés miatt. — A költségvetési hiány 68 millió pengő.

Január 1-től felére mérséklék a rendkívüli házadóptléket.

A magyar állam költségvetésében 1267 millió a kiadás és 1199 pengő a bevétel.

A képviselőházban Fabinyi miniszter nagy érdeklődéstől kísérve terjesztette elő a magyar állam költségvetését, mely igen nagy szociális programot is jelent. Az új költségvetés szociális vonatkozású részei között figyelemre méltó az az intézkedés, mely a közalkalmazottak családi pótlékának emeléséről, közmunkák biztosításáról szól.

A pénzügyminiszter megemlékezett arról, hogy a gazdasági helyzet világszerte fejlődésnek lendült, de tartózkodásra int, mert a fellendülés oka részben mesterséges, mivel az óriási lendületet vett fegyverkezés indította meg. A földarok emelkedtek, az ipari termelés nagyobb.

A külkereskedelmi forgalom 1936-ban 74 milliós aktív egyenleggel zárult.

Megemlékezett a miniszter arról, hogy a gazdasági fellendülés nem érkezett el minden népréteghez, mert

a lakosság tekintélyes része még mindig nagy szegénységben él. A termelésre kedvező áralakulásoknak árnyoldala az, hogy a fixjöveldelmiek helyzetét nehezíti.

Az új költségvetésben 1267 millió a kiadás és a bevétel 1199 millió pengő, 68 millió pengő hiány van előirányozva.

A kiadások 55,3 és a bevételek 63 milliával emelkedtek. A deficit 7,7 millió pengővel apadt.

AZ ÁLLAMI KÖZIGAZGATÁS 33,6 MILLIÓ PENGŐVEL KERÜL TÖBBÉ

A költségvetésnél 55,3 milliós kiadási többlet van és ebből 33,6 esik a közigazgatásra és 21,7 az üzemekre. A nyugellátások többlete 6,9 millió.

Az állami adminisztráció fejlesztésének pótlására 19,6 milliót fordítanak. A munkaalakalmakat teremtő beruházásokra előirányozott kiadásokra 18,3 millió pengő többletet irányoztak elő.

Ide sorolják az ut és hidépítéseket, Alföld fásítást, vizimunkálatokat és iskolák építését.

A nagyobb családú köztisztviselők helyzetén enyhíteni kíván a

kormány és a családvédelem szempontjából

a tényleges és nyugdíjas közalkalmazottaknál a harmadik és harmadik felüli gyermekek után a családi pótlékot általában 50 százalékkal felemelik.

Ez évi 2,5 millió pengővel fogja emelni a személyi járandóságokat. Az államadósság tőkeálladéka 1657 millió.

SZOCIÁLIS PROGRAM

Fabinyi miniszter részletesen foglalkozott a költségvetés keretében a kormány szociális programjával, hangoztatta, hogy jelentősen tudni kell menni az eddigi határokon és fokozottabb mértékben kell megteremteni a közmunkákat.

A földmunkás kérdés megoldását célul tűzték ki, valamint a Tiszántul sorsának javítását, ezért nagyobb arányú közmunkákat irnak ki a költségvetés terhére.

Gondoskodás történt arról, hogy a 400 ezer földhözjutatott s 250 ezer hazahelyhez juttatott szegényember sorsán könnyítsenek, adósságaiknak kedvezőbb elintézésével, ahogyan már ezt a kérdést a kormány legutóbbi rendelete tárgyalja.

A telepítési programot tovább viszik. Már eddig is 1240 családot helyeztek el 10 ezer hold földön és 1430 család jutott hasonló területen földbérlethez. Erre az akcióra két millió pengőt ismét előirányoztak. A kormány az inszegesebb vidékeken koncentrikusan alkalmazza a megsegítést és a munkateremtésnek és a keresetfejlesztésnek összes tényezőit sorompóba fogják állítani. Elsősorban ezeken a vidékeken fásítás, vízszabályozás, ipari telepítés, utépítés indul.

A kormány 46 millió pengőt kíván beruházási célokra fordítani, ebből magából 8-10 millió az az összeg, mely az inszegesebb vidékeken a rendszeres munkaalkalomhoz való juttatást szolgálja.

Az Alföld öntözésére 5 millió pengőt irányoztak elő, ez csak egyévi része a 12 éves tervezett öntözési programnak.

Az utépítésre 13 millió pengőt irányoztak elő.

Ebből 3 milliót a bekötött utak létesítésére fordítanak. A légi for-

Nikopáll szipkában

Nikopáll betéttel dohányozzon

mert az egészségére ártalmas nikotin, pyridin, kátrány, gyanítva stb. származékok ezáltal nem jutnak a szájba és a tüdőbe. — Minden dohányföldszőlőben kapható!

1 elegáns bakelit szipka és 5 betét ára . . . 1,50 P
1 betét, — mely 40 cigarettára elég . . . 16 fillér

galom fejlesztésére 2. Duna tengerjáró hajók építésére 3,7 millió pengőt fordítanak.

A legnagyobb tétel a MÁV-nak jutó 10,7 millió pengő, ami a költségvetésben ugyanerre előirányozott 16,1 millióval együtt

26,8 millió pengőnek államvasúti beruházásokra való felhasználását teszi lehetővé. Az idén a program szerint 90,5 milliót fognak beruházásra fordítani a múlt évi 59 millióval szemben.

Szóváltotta a pénzügyminiszter, hogy a közintézmények is tekintélyes beruházásokat eszközölnek, így például Budapest 11 millióval többet fordít beruházásokra, azonkívül az OTI és a MAB, valamint a vidéki autonómiák nagyobb összegeket fordítanak házak építésére, utépítésekre és vidéki városok beruházási céljaira.

A forgalmi adók bevételét 11,8, a fogyasztási adókat 6,7 és a vámjöveldéket 4 millióra emelték. Az egyenes adóknál 4,7 millió az előirányozott többlet, a házadó rendkívüli pótlékát csökkenteni fogják. Figyelemre méltó, hogy az illetékek-nél 4 millió pengő a többlet.

— Felére mérsékeljük, — mondta a pénzügyminiszter — 1938 január 1-től a házadó 20 százalékos rendkívüli pótlékát, kedvezményeket fogunk adni a többgyermekes családoknak az egyes adók és illetékek terén. Az adóterhet igyekszünk arányosítani és eredményesebben akarjuk megadóztatni a jövedelmet ott, ahol a bevállas a valóságtól kirívóan elmarad.

Bejelentette a miniszter, hogy

intézkedett, hogy az adóbehajtas erélyes, de megértő és emberséges legyen. Tíz törvényhatósági és 33 megyei város területén rendkívüli házadómentességeket engedélyeztek és meghosszabbították ez évre a háztartozási kedvezményeket. A kedvezményekkel az állam 80 milliót engedett el a házadóból.

A belügyi tárcánál 100 ezerrel emelték a hadikölesönsegélyek összegét és 200 ezernél többet irányoztak elő az állami támogatásra szoruló gyermekek ellátásának fedezésére. A pénzügyi tárcánál jelentette a miniszter, hogy

a kiverhető ezüstérmék eddigi 65 milliós kontingensét 86 millióra emeli fel, ennek a többletnek nagy részét Szent István 900. évi évfordulója alkalmából 5 pengős emlékérmék kibocsátására használják.

ANGOL-BAN

HÁROM MILLIÓ PENGŐVEL MEGÉPÍTIK A NEMZETI SPORTCSARNOKOT

A kultusz tárcánál az iskolaépítési akciót erőteljesebben folytatják és négy millió pengőt fordítanak erre a célra. A 3 millió pengő költséggel építendő nemzeti sportcsarnok első évi részleteként 300 pengőt vettek fel a költségvetésbe.

Az ifjúsági önállósítási alap sikeres működését kétféleképpen pengővel kívánják biztosítani, ez az összeg évenként megismétlődik, reméli a kormány, hogy évente két-három ezer ifjút lehet hozzásegíteni önálló életpályához.

A földművelésügyi tárcá költségvetését kétféleképpen emelték. Az Alföld fásítást egymillió pengővel folytatják. Egy millióval többet adnak a mezőgazdasági termelési minőség fejlesztésére és 60

Ma először

a legújabb magyar zenés bohózat:

Fizessen nagysád

Irta: Nóti Károly.

Főszereplők: Muráti Lili, Kabos Gyula, Jávor Pál, Gombaszögi Ella, Latabár Kálmán stb. stb.

a Hungária

filmszínházban.

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

Apolló mozgó

MA:

Az ördög bábuja

fantasztikus történel.

Főszereplők:

LIONEL BARRYMORE
Maureen O'Sullivan

Előadások kezdete: 5, 7, 9
vasárnap: 3, 5, 7, 9

tel. 27-62

millió pengőt a mezőgazdasági termények sikeresebb értékesítésére. Örvendetes, hogy

a posta, távirtda költségvetése hatmillió felesleget mutat.

A MAV hiánya a legnagyobbodott forgalom következtében 3.5 millióval csökkent. A Szent István-hétre tekintettel idegenforgalmi célokra 200 ezer pengőt irányoztak elő.

A KISIPARI HITELKERET 18 MILLIÓ PENGŐ

A kisipari hitelkeretet három

évre meghosszabbították és a hitelkeretet 18 millió pengőre emelték fel.

A tisztviselői költsönöket hatmillió pengőre emelték fel és ezzel 33 ezer ember előtt nyílt meg a költsönök igénybevétele-nek lehetősége.

Fabinyi miniszter költségvetési beszéde végén hangoztatta, hogy a kormány tervszerű szociálpolitikát kíván folytatni és a cél: a népi irányú szociális gondoskodás.

A Ház ülését bizonytalan időre elnapolták.

Darányi miniszterelnök és Eckhardt tanácskozása

A képviselőház tegnapi ülése után Eckhardt Tibor gróf Bethlen Istvánnal folytatott rövid megbeszélést, majd Darányi miniszterelnök dolgozószobájába ment. Egy óra hosszat tanácskozott Darányi miniszterelnök és Eckhardt Tibor. Kiszagdapárti körökben úgy tudják, hogy a tanácskozásokon nemcsak az alkotmányjogi kérdések-

ról volt szó, hanem az országban még mindig folyó szélsőséges agitációról, Eckhardt Tibor erre is felhívta a miniszterelnök figyelmét.

Eckhardt Tibor délután Miskolcra utazott, de szombatra már visszajön és akkor Bethlen Istvánnal fog tanácskozni.

Ki lesz az új belügyminiszter?

Politikai körökben olyan hírek terjedtek el, hogy Darányi miniszterelnök rövidesen betölteni kívánja a belügyi tárcát. Ebben a tekintetben első helyen kombinálják Széll Józsefet, a közigazgatási bíróság másodelnökét. Beszélnek

még Shvoy Kálmán vagy Bobory György jelöltségéről a belügyminiszterségre.

Széll József a hírlapíróknak azonban kijelentette, hogy a nevével kapcsolatos híradások csak kombinációknak tekinthetők.

Dr Rudas Zoltán vésztörvényszéki elnök 18 év után bírái elé akar állni

Bécsből szerdán este Budapestre érkezett utasok közül az egyik az újlomason odaállt egy rendőrtisztviselőhöz:

— Gyilkosság, illetve szándékos emberölés miatt köröznek engem Magyarországon. Önként jelentkezem, mert bíráim elé akarok állni. Dr Rudas Zoltán volt magyar külügyminiszteriumi titkár vagyok.

Azonnal bekisértek a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy dr Rudas valóban körözött szándékos emberölés bünteselekménye címen, mert a kommunai alatt egy alkalommal elnöke volt a székszárdi forradalmi törvényszéknek, mely halálra ítelt egy embert.

Dr Rudast az elfogatóparancs alapján azonnal őrizetbe vették és a nyomozás megindult. A rendőrségben el-

mondotta, hogy a külügyminiszterium küldötte ki a székszárdi kommunista rémuralom megvizsgálására és ő a szükséges lépéseket meg is tette, aztán felsőbb parancsra neki kellett vállalni a vésztörvényszék elnökségét, bár a forradalomban nem vett részt. Ekkor történt, hogy az elnökele alatt álló bíróság Puskás János vöröskatonán rablógyilkosságért kivégeztette. Aztán a bécsi magyar követségre helyezték, így maradt Bécsben és 18 évig nem is mert hazajönni, hanem könyvkereskedést nyitott ott. Nem bírta tovább. Bizalommal megy bírái elé, mert szerinte nem forradalmi felelet hozott akkor, hanem a meggyilkolt magyar polgárok védelmében ítélkezett egy rablógyilkos felett. A főtárgyalás érdekessé igérkezik.

Oswaldo Polimanti professzor nagy elismeréssel nyilatkozott a debreceni egyetemről

Oswaldo Polimanti perugiai professzor szerdán délután Debrecenbe érkezett, hogy megtartsa székfoglaló előadását a Tisza István Tudományos Társaság III. osztályában. Csütörtökön megtekintette a nagyerdői egyetemi telepet, látogatást tett dr Tankó Bélánál, az egyetem rektoránál, valamint dr Darkó Jenőnél, a Tisza István Társaság elnökénél, úgy az orvoskari telepen, mint a központi egyetem intézetének megtekintése alkalmával nagy elismeréssel nyilatkozott a legszebb és legmodernebb magyar vidéki egyetemről. Különösen nagy érdeklődéssel szemlélte az Élettani Intézet helyiségeit és felszerelését, ahol dr Went István, az Élettani Intézet igazgatója kalauzolta az illusztris vendéget.

Tegnap délután Tankó Béla egyetemi rektor látta vendégül Polimanti professzort, melyen résztvett a Tisza

István Tudományos Társaság elnöksége; dr Darkó Jenő egyetemi tanárral az élen, a kari dékánok, Renato Fleri olasz professzor. A banketten az olasz-magyar barátság mellett számos értékes és szellemes felköszöntő hangozott fel.

Este a Monti-Kör tagjaival vacsorázott együtt a tudós professzor, aki igen kellemesen érezte magát és sokáig maradt együtt a társasággal a fehér asztal mellett. Polimanti professzor előadását ma délután fél 6 órai kezdettel tartja meg a központi egyetem auditorium maximumában. Über die chemische Tätigkeit der Nerven. A vetítettképekkel kísért előadást előtt Milleker Rezső dr. a III. osztály elnöke olasz beszéd. Közvetlenül ezután díjazott diplomát nyújt át Polimanti professzornak.

Szabó Dezsőt a debreceni tábla is felmentette a bíróság és ügyészség megrágalmazásának vádjá alól

Szabó Dezső, a nagy magyar író 1934 novemberében három napon át irodalmi előadásokat tartott Debrecenben. Akkoriban nagy port vert fel körülötte a Zsilinszky elleni támadása. Bűnvád eljárás is indult az ügyből kifolyólag Szabó Dezső ellen. Vádat emeltek ellene négyrendbeli felhatalmazásra üldözendő rágalmazás vétsége címen is. Ezerint részint a Hortobágyon, részint az előadásában megrágalmazta volna a bíróságot és ügyészséget.

A vád szerint ilyeneket mondott: »Magyarországon a bíróság és ügyészség titkos társaságot alkot és Zsilinszkyvel együtt összeszűkült, ellenem, titkos maffiát alkotnak, lütyütök az ügyészi megállapításokra, hiszen be vannak szervezve és összejátszanak ellenem Zsilinszky-féle emberekkel.«

A törvényszék nem látta beigazolvára a vádat és felmentette Szabó Dezsőt. A debreceni tábla Baróthy-tanácsa csütörtökön tárgyalta ezt az ügyet, ahol megjelent Szabó Dezső is. Kihallgatásakor ezeket mondta:

— Arról volt szó, hogy a magyarság már túl is van szervezve, ezekről a szervezkedésekről írtam és kötelességemnek tartom harcolni ellene, de ilyen szörnyűségek, amikkel vádolnak, nem mondtam. Lehet ezt feltételezni, mégis csak képzett emberről?...

A tábla helybenhagyta a felmentő ítéletet, megállapítva, hogy a nyomozati vallomások súlyosan terheltek, de a bizonyítási anyag mérlegelése után a tábla ezeket nem tartotta alkalmasnak a bűnösség megállapítására. Az ítélet jogerős.

Autós banditák kirabolták a prágai városi bankot

Prága, április 8. Csütörtökön délután két fekete álarcos fiatalember ment a városi bank pénztártermébe. Az egyik vadászpuskát, a másik hatalmas revolvert szegzett a megrémült hivatalnokokra s követelték, hogy a páncélszekrényben található készpénzt szolgáltat-

sák ki nekik. A megrémült tisztviselők a szekrényben levő 116 ezer csehkoronát átadták az álarcosoknak, akik a fegyvert a tisztviselőkre szegezve hátráltak az ajtóig, majd hirtelen megfordultak s a bank előtt álló autóra ugorva elrohogtak.

Belgiumot feloldják a locarnói kötelezettségek alól

London, április 8. Jól értesült körök megerősítik azt a hírt, hogy elvi kérdésekben teljes megegyezésre vezettek azok a belga-angol-francia tárgyalások, amelyek arra irányultak, hogy Belgium felszabaduljon locarnói kötelezettségei alól. Előreláthatólag szombaton

közvetteszik azt a francia-angol nyilatkozatot, amely feloldja Belgiumot e kötelezettségei alól. Belgium felszabadulása az 1936 március 19-iki kötelezettségek alól egyáltalán nem érinti Anglia és Franciaország ezirányú kötelezettségeit.

A detektívek elől a villamos elé ugrott az elfogott betörő

Budapest, április 8. Cinkotán és Mátyásföldön az utóbbi időben igen sok betörés történt. A rendőrség nyomozást indított és két fiatalembert fogott el, akiket, mint gyanúsítottakat csütörtök délután helyszíni szemlére akartak vinni. A cinkotai állomáson várakozott

a villamosra két detektív a két gyanúsítottal, akik közül az egyik Reiter Lajos állás nélküli fiatalember kiszabadította magát a detektívek kezéből s az arra haladó helyierdekű villamos elé vetette magát. A villamos halálra gazoita.

Zenekedvelők Köre V. bérleti estje

1937. április 13-án, kedden este 8 órakor a Bika dísztermében

GUILA BUSTABO

hegedűművész

Zongorán kísér: HERZ OTTÓ DR.

40 %-kal mérsékelt helyárak! Jegyelővét a Méliusz könyvkereskedésben és a Bika előcsarnokában.

Szerelmi bánatában megivott egy liter pálinkát és meghalt

Hajduböszörményben Szalóki Sándor 22 éves gazdasági cseléd csalódott szerelmében és bánatában elhatározta, hogy a halálba menekül, mert nem tud élni anélkül a leány nélkül, aki nem öhozza, hanem egy másik legényhez megy feleségül.

Szalóki vásárolt egy liter erős pálinkát és az erős italt megitta. A

sok pálinkától olyan részeg lett, hogy eszméletét is elvesztette. Nem is tért többé magához, mert a nagyfokú alkoholmérgezés következtében meghalt.

A debreceni ügyészség, tekintettel arra, hogy bünteselekményre nincs gyanu, a temetési engedélyt megadta.

x Mindenült megkövetelik a gyorsírást tudását. A Naményi Gyorsíró és Gépiriskolában tartják az államisvizsgákat, (Batthyány uca 11. sz.)

Érdekes leleplezések a készülő téglakartelről a városi közgyűlésen

Nem adják el a téglagyárat, sőt korlátlan mennyiségben gyárthat téglát. — Nem igaz, hogy bekerülési áron alul adják el a téglát. — Az önköltségi ár 19 pengő. — Haszonnal zár a gyár, csak a kamatokat vegyék le róla, a tőkét már vissza tudja fizetni.

Váratlanul nagy vita kerekedett a városi téglagyár eladásáról, vagy bérbeadása ügyének tárgyalásánál. Dr. Szabó Gyula aljegyző ismertette az elfogadhatatlan ajánlatokat, melyek a megvételre, illetve bérbe vételre beérkeztek.

Félegyházy János azt kérte a javasolta, a közgyűlés legalább négy millió téglát gyártására adjon engedélyt.

Ráthonyi Lajos a szegényemberek érdekében a korlátlan gyártást javasolta.

Fényes Jenő dr. szólalt fel ezután:

— Az a hír van elterjedve a városban — mondta —, hogy a téglagyárak kartelbe akarnak tömörülni és 8 pengővel rögtön felemelik a téglát. A városi téglagyár árnivelláló hivatását most fokozottabban ki kell domborítani. Még csak olyan tárgyalásokat sem szabad folytatni, hogy a városi téglagyár belépjen ebbe a készülő kartelbe, sőt olyan téglagyár felemelésbe sem mehet bele a város, mely az építkezéseket ismét megnehezítené. Kéri, hogy a polgármester a lehathatóságban védje meg itt az építők érdekeit.

Dr. Kölesy Sándor polgármester: A városi téglát a jelentékenyen alatta áll a termelési költségeknek. (Ellentmondások.) Nem ígérhetem meg a deficites helyzet fenntartását. Mindenesetre, ha a téglát árát megállapítjuk, figyelemmel leszünk arra a szempontra, hogy ez ne konjunkturális gestio legyen.

Dr. Fényes Jenő: Eddig nem tudtam, hogy a város ráfizet a téglára. Nagyon meglep, hogy ezt mondja a polgármester ur. Ráfizetéssel árulni téglát nem lehet, ehhez a közgyűlés hozzájárulása lett volna szükséges. Nincs joga a városnak, még a törvényhatóságnak sem ahhoz, hogy a téglát ráfizetéssel árulassa. Ehhez legalább is miniszteri engedély kellene. Semmiféle közület önköltségi áron alul nem adhatja el a téglát. Azonban nem kételkedem a polgármester ur jóhiszeműségében, de ebben a kalkulációban nem hiszek, hogy ráfizetnek. Tudom jól, hogy nem a város részéről indult ki a téglát ára drágításának gondolata, tárgyalta arról a téglagyárosok. Mivel a kartelvezést nem tudják keresztülvinni, ezért határozták el, hogy felemelik annyira a téglát, hogy az önköltségi áron alul is, amennyire a kartel kívánja. Erről a téglagyárak a múlt héten tárgyaltak és pedig azért, mert az OTI és más építkezések már a „levégőben” vannak. Arra kérem a polgármester urat, a legszigorúbban vizsgálta meg az elője terjesztendő kalkulációt, vajjon ki állja-e a kritikát. Mielőtt a város még keresztülvitte volna a téglát árának felemelését, mi már tudtuk, hogy fel fogja emelni, mert a téglagyárak elhatározták az ár-emelést. Budapestén 40 pengő, Debrecenben 26 pengő a téglát ára. Ezt a különbséget tulzottnak tartják a cégek, amelyek irányítják a téglagyárakat. Azonban nem a debreceni ár, hanem a budapesti indokolatlan. Ha már a kartel árára nem tudunk befolyást gyakorolni, legalább a városi árat tartjuk meg. A Wiener házhoz 20 pengőért adták a téglát.

Sz. Nagy Samu: Ráfizetés nélkül adják így!

Fényes Jenő: Tegre lehetővé a

polgármester ur, hogy az építkezések előtt a téglát árának drágítása mellőzésével az akadályt elhárítsák.

Sz. Nagy Samu: A téglát árát nem szabad emelni, elsősorban a kisemberek érdekében, akiknek rendszeresen sok gyermekük van és szívesen építenek kis házakat maguknak. Természetes, hogy a polgármester nem ért a téglagyártáshoz, vele elhitették, hogy a téglagyárak ráfizetnek. Kérdi, ellehet-e képzelni olyan bankot, amelyik tennetartson téglagyárat, amelyikre ráfizet? Ilyen bank nem létezik. Az Alföldi Takarékpénztár téglagyára horribilis anyagot termeltetett ki a téglát előállításához. Vajjon ráfizetéssel gyártat? Nem szavaznak le rögtön az Alföldi Takarékpénztár igazgatóját, ha bejelentené a közgyűlésnek, hogy ráfizetéssel dolgoztatja a téglagyárat? Megkérdeztem egy szakértőt, mondja meg őszintén, mennyibe kerül a téglát előállítása? Kijelentette, hogy az előállítási ár 19 pengő, ha 23—24 pengőért eladják, nem olyan nagy a nyereség, de meg lehet élni mellette. A gazdák meg lennének elégedve, ha a buza mázsáján az előállítási költségen felül négy pengő nyerhetnének. Nem érti, miért kell a 19 pengőért előállított téglát 40—50 pengős áron eladni. Én Fényes Jenővel nem tudtam találkozni politikailag...

Fényes Jenő: En mindig központon járok, nem tudom, az ügyed ur hol járt. (Derültség.)

Sz. Nagy Samu: ...és mégis esodálatosképpen a téglát kérdésében most találkoztunk. Megjósoltam már régen, hogy abban a pillanatban, amikor a városi téglagyárat eladjuk, vagy bérbeadjuk, a kartelszerződést azonnal aláírjuk és a téglát ára ugrik felfelé. Ime, még alább sem irták a szerződést, máris ugrott a téglát ára. Most megcsinálják a kartelt a városi téglagyár nélkül és a város ugys felemeli a téglát árát. A cél az, hogy a város a téglagyártásra ne fizessen rá, de az árszabályozó hatása meglegyen és a tisztességes polgári hasznot elérje. Ha kimondjuk, hogy a gyár a gyár annyit téglát készítsen, amennyivel a szükséglet kielégíthető és olyan áron adja, hogy ráfizetés ne legyen, akkor a közérdeket szolgáljuk. Ezért javasolom, mondja ki a közgyűlés, hogy a gyár a szükséghez képest állítson elő téglamennyiséget és csak a vizsgáló bizottság által megállapított rendes polgári hasznot hozó áron árulja a téglát.

Mező Armin: Régi szabály, hogy az árat a kereslet és kínálat közötti viszony állapítja meg.

Nagy Samu: De kartel nélkül!

Mező Armin: A városi téglagyárnak nincs árnivelláló hatása, mert mindig egy-két pengővel drágábban árulja a téglát, mint a magáncégek. Akármilyen áron adja a város a téglát, az év végén ráfizetéssel zár a gyár. Javasolom, hogy a téglagyárat szüntessék meg. (Viharos zaj, ellentmondások.)

Dr. Kertész Kálmán: Ha azt akarjuk, a városi téglagyárnál megszűnjön a ráfizetés, akkor ne szédítsük egymást, írjuk le a 600 ezer pengő terhet a téglagyárról, mert az ugys csak a város adósságát jelenti. (Zajos helyeslés.) Arról a mende-mondáról, amiről Fényes beszélt, én is hallottam. Erdéklődtem is a dolgok iránt, de

mindenki letagadta. Most a polgármester ur váratlanul előáll, hogy emelni akarja a téglát árát. Katasztrófális lesz a debreceni építkezésre, ha a téglát árát felemelik. Javasolom, hogy a téglát árának megállapítását a városi téglagyárnál a jövőben a közgyűlésre ruhazzák át.

Czeh Czeglédy András: A városnak arra kell törekednie, hogy a drágaságot letörje, ne pedig legyen az előidézője. Javasolom, hogy az árat a régi színvonalon tartjuk fenn, ne növeljük a munkanélküliséget és ne nehezítsük a magánépítkezést.

Seress Sándor: Nem vagyok hivatott a közügyekbe, de kijelentem,

Dr Brüll Henrik ebéd közben hirtelen meghalt

Tragikus hirtelenséggel hunyt el dr. Brüll Henrik ismert régiségkereskedő. Tegnapelőtt délután ebéd közben hirtelen rosszul lett és néhány perc múlva meghalt. Két héttel ezelőtt labában érzett fájdalmakat, Visszérnyúlás lépelt fel nála. Bajának nem tulajdonított nagy jelentőséget, de valószínűleg hirtelen trombózis lépett fel nála és ez okozta váratlan

halálát. Olyan állapotba kell hozni a téglagyárat, hogy árszabályozó hatást fejthessen ki. Debrecenben a magántőke azért nem tud építkezésekben elhelyezkedni, mert ilyen akciók történnek. Ragaszkodjunk a közgyűlés ahhoz, hogy a téglát minimális áron adják el. Ugy állapítsa meg a közgyűlés az árat, hogy ne legyen deficit.

Mester Lajos: A téglagyár saját erejéből ki tudja fizetni a tőke-tartozását, a város csak a kamatot vegye le róla. Ez járható út, erre kell atterni.

A főispán szavazásra tette fel a közgyűlés javaslatát, hogy a téglagyár korlátolt üzemművel tartassék fenn. A közgyűlés 30 szavazattal 27 ellenében elvetette a közgyűlés javaslatát és ezzel szemben kimondta, hogy a téglagyár a szükségnek megfelelően, korlátlan mennyiségben gyárthat téglát. Az áremelés kérdésében nem döntöttek, mert az korábban a városi tanács, most a polgármester hatáskörébe tartozik.

A Déli múzeum Munkácsy Ecce-homo képét villanyfényvel megvilágítva, rendezesített esti nyitásokon mutatja be ezután a nagyközönségnek

Az első nyitás április hó 10-én, szombaton este lesz.

Debrecen város művelt közönségének a holnapi nap folyamán egészen újszerű, hazánkban egyedül álló és valóban mély lelkihatást kiváltó igen értékes művészeti élményben lesz része. Mihelyt a tavaszi este érkei a város felett, pontosan 18 óra 30 perckor megnyílik a Déli-múzeum főbejárati nagy bronz kapuja és a belépő művelt látogató elé a II. emeleti kupolacsarnokban olyan látványosság fog tárulni, melyhez foghatót nemesak Debrecenben, de talán az egész országban elővarázsolni sehol sem lehet. Ez a hatalmas művészeti élmény Munkácsy Mihály világszerte ismert nagy alkotása, a debreceni Déli-múzeum büszksége, az Ecce homo festmény lesz, amelyet villanyfényvel megvilágítva, általa a festmény művészeti hatása szorosán fokozódik.

A Déli-múzeumnak, mint a legmodernebb magyar múzeumnak összes helyiségeit már kezdetben villanyvilágítással szerelték fel. Így az Ecce-homo-terem és abban külön az a fülke is, melyben a több mint 4x6 méter nagyságú Munkácsy-képet beépítették, felső rejtett esőlámpákkal igen egyszerűen világítható meg.

Valóban impozáns látvány, ha az Ecce homo-kép és az egész terem egyszerre borul fénybe az üvegnyvezet felett kiviláguló villanykörtek egész tömegétől. De meglehető az is, hogy a hatalmas terem teljes sötétségben maradjon, csak maga az Ecce homo-kép, Krisztus földi életének a legmerendőbb eseménye izzik fényárban, mely felülről rejtett lámpasorból, tökéletes technikai megoldással árad rá, szinte misztikusá téve az egész látványosságot.

halálát.

Dr. Brüll Henrik ügyvédnek készült, folytatott is ügyvédi gyakorlatot, de ezzel később felhagyott és régiségkereskedő lett. Nagy szakértelemmel vezette üzletét és a szakmában kitűnő nevet vívott ki magának.

Tegnap temették el nagy részvétel mellett.

A rendkívül érdekes újítás előzménye az, hogy dr. Sörgi János, a múzeum igazgatója művészeti és erkölcsi elgondolások jegyében kérvényt adott be a város polgármesteréhez, kizárólag a megvilágított Ecce homo-terem és a szomszédos kupolacsarnok esti órákban való rendezés, nyilvános bemutatásának az engedélyezése iránt. Dr. Kölesy Sándor polgármester engedélyezte az esti nyitásokat, melyek mellán fognak országos feltűnést kelteni, merthízen Magyarországon ez az első kezdeményezése az esteli villanyfényes múzeumi nyitásoknak.

Az első esteli nyitás szombaton azaz április hó 10. napján, 18 óra 30 perctől, 19 óra 30 percig lesz. Bejárat a park felől közepes kapun. Belépőjegy ára mindenki részére 10 fillér, mely nyitáskor kizárólag a múzeumi előcsarnok pénztáránál váltható. Ugyanolyan ingyenes ruhátár, hol bóját, esernyőt, esetleges esomagját mindenki költhet leadni.

Múzeumigazgató ilyen esteli Ecce homo-nyitásokat a nyári évszak kivételével havonta átlag 2—3 esetben fog tartani. Így a tavasz folyamán még több ízben lesz esteli nyitás, melyről a nagyközönséget a helyi lapokban és plakátokon értesíti az igazgatóság.

Az esteli nyitásokat a polgármester az évszakokhoz képest 16 és 20 óra között, esetenként 1—1 órai időtartamra engedélyezte, 20 órán túl, valamint múzeumi előadással egyidejűleg esti nyitás nem tartható. A holnapi nyitás iránt városszerte igen nagy érdeklődés mutatkozik.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme Plac 58. Linóleum ndvar I. 24.

„Ma jobban szeretem Debrecent, — mint 30 évvel ezelőtt!”

Beszélgés Mór: Zsigmonddal, aki eljött szétnézni Debrecenbe

A magyar irodalom legnagyobb élő írója, Mór: Zsigmond esütőlőkön pár óra hosszat Debrecenben tartózkodott. Átutazóban járt a városban, közben szétnézett az Arany Bikában s néhány látogatást tett debreceni rokonságánál és Oláh Gábor Kar ucai lakásán.

A Bika asztalánál általános fel-tűnést keltett a nagy író megje-nése. Pár percen belül társaság képződött körülötte, akik áhitattal hallgatták szavait.

A Debreceni munkatársa rövid beszélgetést folytatott a Mes-terrel debreceni látogatására vonatkozólag.

— Valami debreceni tárgyú regénye kapcsolatlan... adatgyűjtés végett? — érdeklődünk debreceni látogatásának célja felől.

— Szó sincs róla — mosolyog Mór: Zsigmond —. Nyíregyháza megye s átutazóban leszálltam pár órára szétnézni... Nincs is semmi határozott célja ennek az útnak... Csak nekem esztendőm az egész ország s megállók itt is, Nyíregyházán is rövid időre, meg-nézni, hogy vannak az ismerősök. Az emberek is... meg az utcák, terek, tájak... az egész magyar föld és magyar élet.

— Min dolgozik most, Zsiga bátyám? — kérdezzük, miután a ki-váló író következetesen viszonta-sítja a „Mester” címzést.

— Keresem a mai magyar álta-polatot. Ebből a szempontból nézve helyesbítésem kell, amit az előbb mondtam, hogy nincs semmi ha-tározott célja az utamnak... Az ember minden lépésének célja van, néha titkos, be nem vallott, maga előtt sem ismert program. Ezért járok össze-rissa az országban. Ez már hozzátartozik a munkámhoz. Szeretek sok emberrel találko-zni, elbeszélgetni velük, hátha találnék valami jelt a kibontako-záshoz... csatamit, ami rámutatna a jövő útjára.

— Készül valami regény mosta-nában?

— Csak pár hónap múlva, a nyá-ron fogok hozzá. Kiszárosi miliő-ben foglalkozom a esetelemre, prob-lémáit is a mai magyar kiszárosi problémáit teszem... Ez a regény a Pesti Naplóban jön le majd foly-tásoskban, mielőtt könyv alakban kihoznám.

A hallgatónak, akik áhitatosan figyelik Mór: Zsigmond kedves, magyaros arcát, jóízű beszédét, felesálla a szemük. Az Isten háta mögött jött eszükbe, a legreme-kebb magyar regénye a se nem falu, se nem város-nak, amit vala-ha író megálmodott... Ez a gyö-nyörű, tökéletes magyar remekmű, aminek most készül maj idökre át-hangolt mása, Mór: Zsigmond-nak lelkéből lelkedzett témaköre ez, a kiszárosi soha előtte senki ál-tal olyan kísérteties tökéletesség-gel, döbbenetes emberábrázoló képességgel meg nem látott figurái rajznak fel pillanatok alatt a ká-vélházi asztal gubbaszkodóinak képzeletében. Szeretne mindenki bővebben hallani a készülő mun-káról, de Mór: Zsigmond beszéde már másfelé kanyarodik zseniális váltással szállva témáról témára.

Elmondja kérdésünkre, hogy színdarabon most egyelőre nem dolgozik. Lefoglalja minden idő-met karácsonyra az Atheneumnál rendezése. Most, hogy az egészét újraszédik, stílárís korrekciókat végez rajtuk. Különös érzés ez, régimégiek egész életében. Hi-szen minden darabja egy székassu

életművek. Ez a 30 kötet — 30 esztendő...

(De micsoda kímés, esodálato-san gazdag élet dokumentumai ezek a könyvek. Azóta, hogy a „Hét krajcár” könyvmeleg szépség-ekben fürdő soraitól elindult ez a robusztus nagy, paratlanul gaz-dag tehetség, akit felejtethetetlenül szép ajándékként nekünk, maroknyi magyaroknak rendelt az élet)

— Ez a 30 kötet az egész életem — folytatta a beszélgetést a legna-gyobb magyar író — és rájöttem, hogy most valamivel fiatalabb vagyok, mint 30 év előtt s Debrecen jobban, egy legalábbis úgy szer-tem, mint ezalatt a 30 év alatt.

Oláh Gáborra terelődött ezután a szó, akihez még okellenet akart jutni debreceni pártosok tartóko-dása alatt is Mór: Zsigmond. Valami mély, meleg rokonszeny-műsikált a nagy író hangjában, mikor a Töltes fivő nagyszerű ál-kolójáról beszélt, Debrecen irodal-mának büszkeségéről. Csak a ma-gyar élet kímésstárának két ilyen nagyszerű művészbangását tűz-heli össze hasonló barátság...

Bücsűzöl a magyar filmre ter-eljük a szót, mely még mindig adós az igaz, hamisítatlan ma-gyar életet adó nagy képpel. Erről nem szívesen beszél Mór: Zsigmond.

— Nem is szeretek róla beszélni — mondja —. Tudod, nagy sérel-mem az, hogy a Hortobágyot, ami bármilyen viszonylatban is egyik leaszebb film lett volna, ami régre ebben az eltehnőkösödött művé-szetben élteket, lelket, calóságot adott volna, olyan esztendő meg-esonkították. A cenzúra minden-kéveti bérle, csak a tálcépek ma-radtak meg. Míg ennek a keserű íze el nem mulik bennem, addig rá sem szeretek gondolni...

— A Pillangó, ez a lista, csupa derű, fiatalosság, debreceni idill, ami most nálatok jön folytatásban, szívből benne les; a gyűjteményes kiadásban — mondja. Aztán visz-szajul kezögös után a kávéházi asztalhoz és tovább beszél hallgató-ságának szíves, izes, gyönyörű his-tóriákat, hűvös meséket a magyar életről, a magyar életről, amiről már 30 éve mesél, azelőtt soha nem hallott kézségű történeteket, mes-ét könyvekben, regényben, novellá-ban, színpadon, filmben, de amiről még mindig nem mondta el százd-részt sem annak, amj kifogyha-tatlan gazdagságban él lelkében.

(Kiss.)

Tavaszi a lépcsőházban

Tisztára mosott kitért ablakok:

a vicné a rézkorlátot fényesíti

és halkán dalol.

Egy rádió is rákezd valahol...

Cigányzene.

A hang az udvar felől jön.

A lépcsőház meglelik vele.

Egy péknap rohan feltele.

és nyomában friss rozskenyő:

illata árad széjjel.

A Napsugár is heoson félve

és a fehérájlókon átkacag:

(a pók magának új hálót fészli).

A postás is dudol valamit...

halk zümögéssel, míg elindul vele

az emelet négyről — a lift.

POLGÁR GYULA.

BABATNÓK

— Képzeld! Anti nem akar többé tudni rólam!

— Bizonyára azért mert már eleget tud rólad!

Az Egyesült kereszténypárt célkitűzései

Budapest, április 8. Az Egyesült Ke-reszténypárt nevében Vilez Makray Lajos prépost, képviselő, esütőlőkön este megbeszélésre hívta össze a párt-szervezeteknek vezetőlajait. Vilez Makray nagyobb beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy le kívánja szözezni, hogy a pártnak két kardív-íjs alap gondolata van, egyik a legitim

királyság, a másik pedig az ország éle-tének s társadalmának szociális gaz-dasági átépítése, a jog, az igazság es szerzet jegyében.

Ezzel a két alapelvvel áll, vagy bukik a párt.

Ezután sorjában szólaltak fel a ke-ldöttek, akik valamennyien helye-sítették a párt célkitűzéseit.

A biskayai harcvonalon továbbnyomulnak a nemzetiek

Vittoria, április 8. A nemzeti csapatok a biskayai harcvonalon folytatják előnyomulásukat. A gyalogság előnyomulást támogatja a tüzserég és légihaderő. A neu-zetieknek 12 hárommotoros repülő gépe bombázza a köztársasági esa-patok utánpótlási vonalát. A bom-bázás következtében a köztársasá-gi csapatok több hadianyagrakta-r a levegőbe repült. Több csapat-összevonást is szétszórtak a repü-lőgépek bombái.

London, apr. 8. A Palma de ma-lorkai spanyol nemzeti hatóságok az angol kormányhatóságoknak sajnálkozásukat fejezték ki amiatt, hogy repülőgépek Alican-te és Valencia között nyílt tenger-en bombázták a Galant angol tor-pedórombolót. Hangsúlyozzák, hogy nyilvánvalóan félreértésről van szó, de a spanyol nemzeti tea-gereszeti hatóságok mindent elkö-veletnek arra, hogy hasonló esetek a jövőben meg ne ismétlődjenek.

A világ legnagyobb forgalmát teremti az angol koronázás

Az utvonalat 36 ezer főnyi katonaság fogja szegélyezni, 40.000 főnyi rendőség ügyel a rendre 10 ezer betegápolót vezényelnek ki. Az autó-buszvezetők sztrájkra készülnek.

London, április 8. Az angol koro-názási ünnepség a világtörténelem legnagyobb forgalmát hozza, mi-után a Nagy-London 9,5 millió lakossága még 2 millió látogatóval növekszik. A koronázás napjára mozgósítják London 20 ezer tonyi hivatalos és 12 ezer főnyi önkéntes rendőrséget, a City rendőrséget és a 36 legnagyobb vidéki város rendőrségei is küldenek megerősí-téseket a fővárosba.

A koronázási utvonalat 36 ezer főnyi katonaság fogja szegélyezni. A betegápoló dandár 10 ezer tag-ját rendelte ki koronázási szolgál-atra. A dandár tagjai az utvonalon egymástól 5 m távolságra álla-nak fel. A fontosabb pontokon 400 segélyhelyet is rendeznek be orv-osokkal, ápolókkal s mentőkocsikkal.

A tömeg élelmészére a koroná-zási utvonal mentén 35 óriási büf-fé és 12 hatalmas ételmészersátor épül, ahol egymillió személynek elegendő élelmiszert szolgál fel 1200 pincér, a hatóságilag megsza-bott áron. Külön problémát okoznak a szállókön kívüli elhelye-zendő vendégek számára épülő ko-ronázási táborok.

London kikötőjében 20 hatalmas

15-20 ezer tonnas gözös fog horgo-nyozni, amelyeket uszószállókka alakítanak át. A nagy vasutak pá-lyaudvarain a mellékvágányokon halálkecsi vonatokat rendeznek be ideiglenes lakásnak. A táborozó klub 100 satortáborot ver edzett tagjai számára, akik a szabadban töltik a koronázás előtti éjszakát.

A koronázási menetnek hajszal-nyi pontossággal kell indulnia és érkeznie. A menet vezetője versenypárcu ellenőrzi a szükséges menet-ssebességet. A Westminster főtemp-lomban udvari hivatalnok figyeli állandóan a koronázási szertartást s abban a pillanatban, midőn Szent Edward koronáját VI. György fej-ére helyezik, külön távbeszélő vo-nalon „tűzet” vezényel a londoni Tower, a Szent James-park és a windsori kastély őrlegeinek, ame-lyek agyúti egyszerre dördölnek el. A gondos és szédítő méretű elöke-zületeket csak egyetlen vesze-delem fenyegeti. London 26 ezer autóbusszvezetője május 1-re fel-mondott, hogy a koronázási hűtre közeledési sztrájkba lépessenek, ha összes követeléseiket nem telje-sítik.

Az adósnak nem kötelessége az adóárveresről értesíteni hitelvezőt

Nagel Ferenc püspökladányi ke-reskedő ellen hitelsértés büntette címen indult eljárás. Ügyét most tárgyalta a debreceni ítélőtábla. A vád szerint hat hitelvezőnek na-gyobb összeggel tartozott és amik-ör fizetni nem tudott, nem értesí-tette őket az ellene kitűzött adóár-veresről. Így a vád szerint hozzá-terhetetlenné tette vagyonát a hi-telvezők számára.

— Miért nem értesítette a hitel-vezőket? — kérdezte az enők Nagel kihallgatása során.

— Meg akartam akadályozni az árverést, de nem tudtam pénzhez jutni.

— Az árverésen egy ismerőse

vette meg az üzletet, akitől azt a maga felesége visszavásárolta. Ez összejárás látszatát kelti.

— Az árverési vevő ajánlotta fel kényszerűségből a visszavásár-lást.

A sértettek képviselőiben dr Fényes Jenő ügyvéd szólalt fel. A tábla ítéletében helyben hagyta a törvényszék felmentő ítéletét, mert adóárveresről nem kötelessége az adósnak értesíteni a hitelvezőt. Az ítélet nem jogerős.

DERÉK CSALÁDFÓ

— A matróz többévi távollét után hazajön látogatónak. Este a kocsmában megkérdi az egyik barátja:

— Es mond, mikor a tengeren ha-józtál, sohasem gondoltál a feleségedre?

— De mennyire gondoltam! — Küt-lőben már rég hazajöttem volna.

Tavaszt

Uram, tavaszt, mert nagyon belefájdult már az életünkbe ez a hosszú tél, Hosszú, nagyon hosszú, végtelen hosszú tél volt s már a második hónapja hiába várjuk a tavaszt...

Tavaszt, Uram, napfényben úszó, lombboruló tavaszt, mely tele van friss barázdák terhes illatával és megújuló ételek ragyogásával...

Daloljon a paszirta a szántás felett és kelepeljen a golyó a háztetőn, vígan énekeljen a gyermekhad és mindannyiunk szívét töltse meg a vidám hangulatú tavasz öröme...

Tavaszt, magyar tavaszt, igaz tavaszt, két eget és víg élelet, mint annyi, de annyi, régi szép tavaszban...

Tavaszt, Uram, áldott, mosolygó, derűs tavaszt tele fényvel, nappal, meleggel és megindult új életkel...

Felekezeti elleni izgatás miatt 15-15 napi fogházra ítélték el dr. Schwaszt Gyulát és Koltay Lajost

Azzal védekeztek, hogy csak az orosz zsidók ellen izgattak.

Csütörtökön tárgyalta a debreceni törvényszék Tokay-tanácsa dr. Schwaszt Gyula és Koltay Lajos ismert nyilaskeresztesek ügyét, akik ellen dr. Altdorffer István ügyész hitfelekezeti elleni izgatás miatt emelt vádat. Nyilaskeresztes propagandárápíratot írt dr. Schwaszt Gyula és zsidó fejek voltak a rápíraton, azzal az aláírással, hogy ez a kommunizmus.

A vádlottak azzal védekeztek, hogy a bolsevizmus elleni védekezésből adták ki a rápíratot, melyet Koltay terjesztett. A zsidó fejek orosz népbiztosok fejei és a képet a belgrádi antibolsevista központtól kapták, ahol egy orosz emigráns rajzolta azokat. A rajzon orosz kereszt és ciril betűk vannak, tehát ha izgatás történt, akkor is zsidó vallású orosz állampolgárok ellen izgattak csupán.

— Ha a zsidók elleni izgatást állapítja meg a törvényszék — mondotta Schwaszt —, akkor kérem a megbüntetésemet, mert ezzel a bíróság bizonyítani fogja, hogy a zsidóság faj és nem felekezet.

Dr. Altdorffer István ügyész: A magyar törvények csak zsidó hitfelekezeti ismernek és ezért kérem a megbüntetését a vádlottaknak.

A bíróság a vádlottakat 15—15 napi fogházra ítélte hitfelekezeti elleni izgatásért. Megállapította a bíróság, hogy a rápíraton látható fejek általában zsidó fejek és nem ismerhetők fel az orosz népbiztosok fejei. Schwaszt büntetését felüggesztették, mert régi ügyeiért amnesztiát kapott, de Koltay ítélete jogerős, mert többször volt már elítélve.

Szentanna pusztai teavaj,

Felvidéki juhturó, Sajtok, szardiniák, Körített liptói, naponta frissen:

Esterházy ná, Piac ucca 30.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban.** Pénteken este szombatköszönő ima 6 óra 20 perckor, Szombaton reggel 7 órakor. Délután 1 órakor, újból hirdetés és muszaf-ima feltizenegy órakor, délután félnegy órakor. Szombatkimene-teli ima este 7 óra 10 perckor. A Kápolnás uccai templomban pénteken este félhét órakor. Szombaton reggel egyegyednyolc órakor. Délután félhét órakor gimnáziumi ima. Délután biblíamagyarázat és négy órakor pedig mincha-ima. Egyébként mint a Deák Ferenc uccai templomban. — Hétköznapokon reggel félhét órakor, este 6 óra 50 perckor mindkét templomban. **Az elnökség.**

— **Istentiszteletek ideje az orf. izr. templomban.** Pénteken délután 6.14 órakor, szombaton reggel 7.30 órakor, délután 5.30 órakor. Szombat kizdete pénteken délután 6.04 órakor, szombat vége este 7.12 órakor.

— **Elítélték a bécsi sportoktatót, aki vasszöveget nyellett a fiúkkal.** — Bécsből jelenik: Boden Waldemar 25 éves sportoktató egy szabadléri táborozás alkalmával a felügyelőre bízott 12—14 éves fiúkat arra igyekezett rábeszélni, hogy vasszöveget nyeljenek és ilymódon tanúsítsák feltétlen engedelmességüket és áldozatkészségüket oktatójuk iránt. Két fiú szót is fogadott, de nagyobb bajuk nem lett. Boden Waldemart tanfolyányai testi ép-ségének veszélyeztetése címen két-hónapi fogházra ítélték.

— **X Tartós hullámokat nálam csináltasson, Haja molys és tőredezelt nem lesz. Hajfestés minden árnyalatban. Kozmetika. Olaj kezelések. KOMÁROMINÉ. Bika-bérház. (Telefon: 19-56).**

— **Nagyarányú erkülesrendészeli razzia volt.** A debreceni rendőrség detektívjei tegnap éjszaka nagyarányú erkülesrendészeli razziát tartottak, melyen felgöngyölítették ügyszólván Debrecen teljes községét. A razzia után 18 nőt állították elő a rendőrségen.

— **Felakasztotta magát.** A debreceni ügyészségnek a sápi esendőrségről jelentették, hogy Benedek Sándor főbb-műves felakasztotta magát és mire rátaláltak meghalt. Önévköszönésének oka ismeretlen.

— **Az Izraelita Ifjak Baráti Társasága,** folyó hó 10. napján szombaton este félkilenc órakor tartják zártkörű össztáncukat. Perczel Carola és Adler Renée táncintézetében. Piac ucca 59. A meghívottakat szívesen látja a Rendezőség.

— **Debreceeni István órásmester és műszerész üzletét Piac ucca 16. alá, Alföldi Takaréki épületébe helyezte át.**

— **Elkobozták a „Viharsarok” összes példányait.** Budapestén tegnap a főkapitánysegéd detektívjei az ügyészségtől kapott utasítás alapján végigjárták az összes fővárosi könyvkereskedőket és újságok, könyvkiadók üzleteit, ahol a vizsgálóbírói végzés alapján Főja Géza „Viharsarok” című könyvét lefoglalták és elkobozták. Főja Géza-nak ez a fellünetteltő munkája a közelmúltban jelent meg. A könyv árszámát az összes fővárosi könyvüzletekben megkezdtek és körülbelül egy hónapon keresztül a közönségnek módjában is volt a könyvet megvásárolni. Eppen ezért kellett fellünettelt a hatóságoknak ez az intézkedése hetekkel a könyv megjelenése után. A lefoglalt példányokat bezsárolták a pesti főkapitányra.

— **Nem vagyunk elég gazdagok ahhoz, hogy silány és olcsó szövetekből viseljünk ruhákat.** Többször csináltatási költséget takarítottunk meg, ha tiszta szingyapju-szöveteket veszünk közvetlenül a Trunkhahn posztógyártól. Ez a hírneves posztógyárunk évek óta szállítója a magyar urialadoknak angolosan gyártott, garantáltan szintiszta gyapjuból készített uriruha-, angol női kosztüm-, sportruha és iskolás ruhaszövetekben. Még ma kérje a szövetmintakollekció költségeit és kötelezettségmentes elküldését a gyártól: Budapest, XI. Lenke ut 117. Jól jár vele.

— **Tolvaj eseléd a bíróság előtt.** Dr. Jankovich Jenő tanácselnök elé került csütörtökön délelőtt Boros Mária eselédleány, akit azzal vádolnak, hogy Kiss László hen'estől, — akinél szőlőt — több ruháneműt s házfelszerelési tárgyakat ellopt. Itéletre nem került sor, mert a felhalmozott bűnjelkéből még nem tudták megállapítani, hogy melyek a eselédleány magántulajdonai.

Anselmo Anselmi előadása az Olasz Kulturintézetben

o A debreceni Olasz Kulturintézet rendezésében „A korporációk gazdasági és társadalmi munkássága” címen Anselmo Anselmi, a munkaügyi és a korporációs miniszteriumok titkárságának vezérigazgatója fog előadást tartani április hó 9-én, pénteken, az olasz intézetben, (Hatvan ucca 2. sz., első emelet), este 7 óraj kezdettel. — Comm. Anselmi 1930 óta működik mint olasz kiküldött a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal adminisztrációs tanácsában. Ő a szerzője „A szindikális és korporatív törvényhozás összehasonlító tanulmánya c. rendkívül elterjedt könyvnek. A korporációs miniszteriumban már 1926 óta működik, tehát már alapítása óta. Résztvett minden korporációs rendelet és törvény kidolgozásában. Az ő feladata a munkaadók és munkások között esetleg felmerülő ellentétek kiküszöbölése s ő a felügyelője az összes olasz biztosító intézeteknek. 1936 évben Budapestén „Korporációs intézkedések a mai gazdasági helyzetben” címmel tartott előadást, mely nagy visszhangra talált a magyar tudományos körökben. Az új fasiszta gazdasági tevékenységben a korporáció a legjelentősebb szervezettel, mely egyesíti a vállalkozókat és munkásokat. Mindenki számára érdekes lesz, hogy nyilatkozik a mai korra annyira jellemző korporációs szervezetről ennek egyik irányítója.

— **Beverték az ablakát.** Nagy Imre, Bercsényi ucca 51. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszakai órákban lakása ablakát bontja beverte. A rendőrség a garázdálkodónak nyomában van.

— **Veronált vett be egy színésznő, mert nem volt szerződése.** Tegnap reggel eszméletlenül találtak Budapestén az újlipótvárosi parkban egy esinos fiatal nőt. Megállapították, hogy Fényesi Marikának hívják, 26 éves színésznő. Veronáltat mérgezte meg magát. Gyomormosás után injekciókat kapott. A kórházban magához térve elmondotta, hogy atyja miniszteri osztálytanácsos volt, de elhunyt. Most senkije sincs, állástalansága miatt akart öngyilkos lenni. Azért választotta a veronált, mert úgy gondolta, ez a legkellemesebb módja a halálnak.

— **Nyolchavi börtönre ítélt kőbányatulajdonos felmentése az elbányászással követett lopás vádjá aló.** Szász Géza kőbányatulajdonos ellen folytatolagos lopás büntette címen indult eljárás. A vád szerint Terefa község ingatlanáról 450 négyzetméter területen 5786 tonna követ elbányászott 15 ezer pengő értékben, miáltal az út elkecsenyedett. Elsőfokon 8 havi börtönre és 200 pengőre ítélték. — A debreceni Tábla Barankay-tanács elöl tegnap tagadta, hogy bűncselekményt követett volna el. Dr. Fényesi Endre védőügyvéd megszabású védőbeszédében mulatott rá arra, hogy a vádlott csak a hatóságilag elfrendelt robbantásokat végezte el a kiálló sziklák ellárolására. A helyszínen végzett és sorozatos fényképfelvételekkel igazolt állításait kifejtve, hogy itt tulajdorképpen egy vitás és rendezetlen magánjogi kérdéstről van szó. Ugyanha és amennyiben Szász község tulajdonát képező néhány négyzetméter elbányászott, a község viszont elbányászott az ő területéből alig néhány négyzetméterrel kevesebbet. Felmentés kért. A Tábla felmentette Szászt a vád alól, megállapítva, hogy nincs megvontató bizonyíték a jogtalan elbányászásra. Az ítélet ellen Jeney Gábor főügyészhezvettes jelentelt be semmisségi panaszt.

— **Grünfeld S. angol és francia női divatterme Piac 58. Linóleum udvar I. 24.**

— Aki túlsokot evett, vagy ivott és rosszúl érzi magát, annak egy pohár természetes Ferenc József keserűviz igen gyorsan és alaposan kitisztítja a gyomrát és a beleit és felírású egész szervezetét. Az orvosok ajánlják.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Gsonka Gyula molnár-ségéd, leány Mária, Németh János nap-számos, fiú András, Kirtópszky Károly sütőmester, fiú Károly, Kiss István kömüves, leány Julia.

Eljegyzések: Fux Kálmán lakatos Galánti Margit, Takár József fényező Nagy Zsuzsa, Hudák János földműves Arva Mária, Abel Lajos kömüves—Sztalmári Mária, Szendrői József forg. főellenőr—Karász Julia, Székely Tibor lakatos—Vig Róza, Molnár Sándor gazdálkodó—Bancsi Julia, Balogh István MÁV lakatos—Szabó Róza, Ut Ferenc kereskedő—Balogh Irén, Tasnádi Viktor tűzoltó—Haraszti Julia, Horváth György műszerész—László Margit, Zádor Mihály testőmester—Vágó Lidia, Szoboszlai Sándor hajdú Sütő Julia, Balogh István MÁV állászt Medveczky Ilona, Szepesi Gábor földműves—Tóth Julia, Füzessy Tibamér fővigyázó—Dziöllek Margit, Kiskéry János jbt. kezelő—Stefanyik Mária.

Halálozások: dr Brüll Henrik ír. 56 éves, Piac uca, Malkó András ref. 3 hónapos, Veréb dűlő, Tibai Ilona ref. 3 napos, Lautsek József ref. 67 éves, Rothermere uca 43. szám.

GYÁSZ ROVAT

Lautsek József nyug. alezredes 67 éves korában elhunyt. Temetése Nyireggyházán lesz szombaton délelőtt 11 órakor, Lakás: Rothermere uca 43. Szaállítását és temetését Gebauer cég rendezti.

— Lindbergh Münchenben megkerült. Lindbergh ezredesről, aki kedden délelőtt indult el Zágrábról, hogy leszállás nélkül Londonba repüljön, tegnap estig semmi hír nem érkezett. Európaszerte keresték őrási: izgalommal és mozgósították Zágrábról Londonig az összes repülőtereket. Lindberghet nem találták. Késő éjjel kiderült, hogy a világhírű óceánrepülő és felesége kedden este titokban leszállt a müncheni repülőterem és az egyik ottani szállodában lakik. Újját reggel folytatja ismeretlen irányban, valószínű azonban, hogy Angliába repült.

— Különös baleset a mátyásföldi repülőterem. Budapestről jelentik: A mátyásföldi repülőterem az indulásra elkészített egyik sportgép, mivel a benne helyet foglaló pilótanövendék a bekötő hevederek beavatolása közben ruhájukat a gézemelvénybe beleakadtak s azt teljes gázzal állította, gurulásnak indult és balra elfordulva mielőtt a növendék azt megakadályozhatták volna, a forgalmi épület kijáratát ajtajának ütközött. A szétrepülő szilánkoktól a kijáratot ajtajánál várakozók közül ketten könnyelb sérülést szenvedtek. Az egyik sebesült Sagh József ügyvéd a másik Varga István.

— Halálba menekült az elmebeteg. Fodor Lajosné komádi 67 éves öreg asszony, aki elmebeteg volt, kórházba került elbűréségi felakasztotta magát és meghalt. Temetésére megadták az engedélyt.

— A közlekedés veszélyeit magyarázta — elgázolta a vonat, Belgrádból jelentik: Halálos baleset érte a napokban a belgrádi rendőrtanfolyam egyik oktatóját. Az oktató a közlekedési szabályokat magyarázta hallgatóinak és azokat különösen veszélyes uccakeresztekhez vezette, hogy megmutassa miként kell a forgalmi szabályokat alkalmazni. Amikor a környék egyik érdekes útkereszteződésénél — amelyen vasúti sínek is vannak — magyarázta a teendőket, váratlanul és menetrenden kívül időben egy vonat robogott arra, a tanfolyam hallgatói még idejében félretudták ugrani, az oktató azonban a kerekek alá került és szörnyen halt.

— PONYVAREGÉNYBŐL TANULTA, HOGYAN RABOLJA KI ÖNMAGÁT, Hírt adtunk arról, hogy Terdik János 25 éves kintót leülve találták Budapestben az uccán. Azt panaszolta, hogy elrabolták munkaadója 1800 pengőjét, melyet postára kellett volna feladnia. A kórházban megállapították, hogy a fiúnak semmi baja. A rendőrségem végül is beismerte, hogy a pénzt ő akarta megtartani magának, ezért rendezett meg egy rablási komédiát, amelynek főszereplőjeként megbeszélte, hogy vegyék át tőle a pénzt megőrzésre, azután kicserélték a pénzt a pénzbe és lefektették a földre juttatva. A pénzből 1800 pengő megkerült, 200 pengő még hiányzik. Terdiket sikkasztás címen letartóztatták.

— Időjárásjelentés. Hazánkban ma változóan felhős volt az idő és a déli, délutáni órákban a nyugati megyékben újabb eső indult meg. Legtöbb esapadék este félig a nyugati határszél közelében hullott. A hőmérséklet a déli, délkeleti megyékben 15—17 fokig emelkedett a nyugati és északi országrészekben 11—13 fokot ért el. — Jólás: Délnyugati, nyugati szél, változó felhőzet, főként nyugaton és északon eső. Egy két helyen zivatar. A hőmérséklet emelkedik.

— Ezek kísérték utolsó útjára Juhász Gyulát, a tragikus sorsú költőt. Páratlanul pompás temetést rendezett Szeged a ragikus sorsú Juhász Gyulának. Már fellézenkeltökör nagyszámú közönség gyűlekezett a Városi Múzeum oszloposarnoka felött. Baskó Sándor, a fogadalmi templom plébánosa szolgáltatta az ünnepélyes gyászszertartást, nagy papi segédlettel, majd a gyászkorusok éneke után elsőnek dr Pálly József polgármester lépett a koporsó elé és a város nevében elbűsűztatta a nagy költőt. Dr Sik Sándor egyetlen tanár, a papköltő búcsúzott ezután a Petőfi Társaság és a Dugonits Társaság nevében. Ezután Tölgyes Gyula az újságírólények nevében búcsúzott. Megható volt, amikor Dufka Akos, a nagyváradi Holnapos Társaság költője lépett a koporsóhoz és a nagyváradi költőnemzedék nevében mondott könnyekig megható lírai szépségű búcsúztatót.

— Két kis polgárista leányt leölt a szerelmes udvarló. Szlankó József nagybecskereki 20 éves állásnékül fiatallembert udvarolt Petróczy Margit 14 éves polgárista leánynak. A leány szülei legutóbb megtiltották a találkozásokat. A fiatalok titokban mégis összejöttek egyszer-kétszer, a leány kerte a fiatallembert, hogy szakítsanak de a fiú nem tudott elválni tőle. — A gyermekszerelem tegnap tragikusan végződött. A fiatallembert megleszte a leányt, amikor az az iskolából hazafelé tartott és ráölt. A golyó talált. A fiú azután a leány húgára, a 12 éves Petróczy Ibolyára lőtt. A kórházban a nagyobbik leány meghalt, a kisebbik válságos állapotban van. A fiatallembert azután önmaga ellen fordította a fegyvert, de sérülése jelentéktelen. Letartóztatták. Aztaz védekezni, hogy nem tudott a leány nélkül élni.

— Szívujaja miatt öngyilkos lett. Györfly Lajos 63 éves földműves, Biharmagybajonban felakasztotta magát a padlason és mire rátaláltak meghalt. Megállapították, hogy szívujaja györflye és betegsége miatt öngyilkos lett öngyilkos.

IROGÉPEK HURAY, Iparkamara KOLCSONZÉSE HURAY, Tel. 1-7

— Elmentek a leányuk temetésére — idegen fekküdt a koporsóba, Kassa-ról jelentik: Obsuth Margit 17 éves eperjesi leány a vonat alá vetette magát s a vonat kerekéi a szerencsétlen leány testét teljesen szétrocskolták. — Véletlen tévedés folytán a hatóságok egy Obsuth Jozefina nevű leány hozzátartozóit értesítették a tragikus halálesetről. Minthogy Obsuth Jozefina hosszabb ideje Eperjesen tartózkodik, a hozzátartozók egy pillanattal sem kérteltek abban, hogy valójában az ő gyermekük lett öngyilkos. A család valamennyi tagja gyászruhát öltött és elutazott Eperjesre. Ott látták, hogy már nagyobb gyászoló csoport varakozik s egy ideig szerényen félrevo-nultak. Később megkérték az ottlevőket, hogy engedjék őket is a ravatalhoz. Ekkor derült ki a tévedés, hogy egy teljesen idegen névrökön fekszik a ravatalon.

Pillangó Irta: MórícZ Zsigmond

(8. folytatás.)

Egyenesen, keményen ment előre és nagyon nevetett, de dobogott is a szíve, mikor egyszer hallja Jóska lépteit háta mögött.

Ujjongott, nevetett, s húzta a száját, mikor az beérte.

— Na... tén elgarettát vett?

— Nem.

— Hat?... hogy elmaradt.

— Nem azir maradtam el.

— Hat?

— Csak elmaradtam... a fenébe.

A lány kuncogott.

— Osztán mán megjött?

Hamisan, hunyorítva nézett oda egy pillanatra a legény arcára, s most látta meg először, hogy tele van annak az arca olyan piros pattogással, különösen a homloka. Odakint a pusztán nem is vót észre venni, de itt bent a városban igen.

— Honnan? — mondta esendesen a legény.

— Hat onnan...

— Honnan?

— No, a fenéből.

A legény ránczolt:

— Nézd csak Zsuzsi, betyár egy komisz kis lány vagy te, de fogsz te még sírni utanam!

A lány nem szól, csak nevetett.

A városba már szétoszlott a tartság. Nagy kézfogásokkal búcsúztak a fiatalok az öregek, a szegények komorjait csak ép egy-egy mordulással váltak el.

Milyen jó, hogy ők éppen egy irányban laktak.

Zsuzsika nevetett, a legény kísért. A lány nagyon szórakozott volt.

Atkonyodott, mikor a kapuhoz ért. Az anyja éppen kint volt az udvaron, úgy rohant a nyakába, föl-emelt karral, mint az iskolás gyerekek.

Mikor eszébe jutott s visszanezített, már a legény seholse volt.

5.

A Sostakert nagy szőle világ: lin-gó lengő homokhat a Nagyerdő alján; ott volt Híves Pálnak egy picéni kis háza. De olyan kiesi, hogy abba átig férni három ember. Alacsonyka volt, díledező falu, de hó-felérre meszelve, hiszen, ha a meszelés őszetartaná.

Híves Pál nagyon szegény volt, igen nagyon szegény; különben jó-izű kis intrikáló ember, mindenütt szerették, ahová dolgozni ment, leg-nyább is szerették vele beszélgetni, de fizetni nem szerették neki. Volt benne valami gavalléria, rettentően szerették szívességet tenni: ha ment az utcán és elakadt kocsit látott, abban a percben ott volt és úgy dolgozott körülötte, mintha fizették volna érte, sőt, mintha ő lett volna a legnagyobb károsult; és a nyelve is igen könnyen eljárt, nagyon szeretett dísekedni: a kőkiviskorót úgy hazélt, hogy a ház-am, saját tulajdonom, kertem

házam, ha minden vagyódom, házam, földem rámege is... Egy olyan embernek nem lehet borrava ló adni, akinek földje, háza van.

No, ez a ház ugyan nem mentette meg semmi gondtól, de most már két esztendeje még meg is szaporodott a tekintélyben, mert dísznőöl is tett hozzá. Sose volt neki dísznője, de a múlt őszön, mikor a románok kimentek ő nagyon nagy szívességet tett egy tanár úrnak, akét elrejtett és az neki ajándékozott egy bódéfélét, ami az udvarán volt és egy malacot. A malacot fel-nevelték, most már hasas volt, szép nagy dísznő s mindennap számították, hogyha megellik. Zsuzsika kapja a legszebbiket a malacok közül hozományának.

Zsuzsika aztán gondozta is a dísznőt, minduntalan kiszaladt s megnézte és úgy ellátta moslékkal, fölkelet, hogy úri dolga volt a kocának.

Most is azt nézegette, mert ropant szerette nézni, ahogy esám-esogott s nagy fejét a nagy tokájával felkapta a vályúból és kétfelé esorgatta a híg moslékot s hálásan nézett apró barna szemével öre.

— Csak hízzál, hízzál dísznőeska, — mondta neki, — majd jó lesz a kis malacaidnak, hetefogsz fíndzani, tudod, ha sokat eszel, ha még jobbet eszel, akkor kileneet, milyen jó lesz.

És megvakargatta a dísznő sűrűs hatát, az pedig rőfögve lefo-lyadt a lábá elé a kertiáson belül és föl-é fordította a hátsát, szétvetette a négy lábát s engedte hogy Zsu-

zsika a esiklandós részeit is vakar-gassa.

— Itt van a sonkája. — mizse-rált a lány —, így kerekítik ki neki a sódarát, így veszik ki neki a szép combját, így vágják fel a hasát, de szép lesz; kivessik a bándójét, én mosom meg a beleit, apam tölti meg a gömböcöt, bizony, bizony! Lesz neki kolbász! hurkáj! lesz neki szép szalonnája, paprikás szalonnája, füstölt szalonnája! tepertője! jaj de jó lesz neki!

A dísznő bódogan rőfögött és a hasa rázkódott a jóérzéstől.

Most az ajtó esattant, Zsuzsika visszanezített, egy katona állott, valami rongyos, szakállas, idegen katona.

Még először meg is ijedt, hogy már megint itt van valami ellen-ség, rekvirálni jöttek, de látta, — hogy se fegyvere, se harciassága nincs a katonának.

— Kit fetszik keresni.

A katona csak nézett, Csöndesen nézett, mosolygott szemével, a nagy borzas orosz katona.

— Mondja kedves hügom, nem itt lakik Híves Pál?

Zsuzsika valami rebegően nézte.

— De,

— Tan a maga a lányja,

— En.

A katona egyet nyelt vidáman és rákiáltott:

— Menjen hát akör befelé, — osztán mond meg! hogy itthon van András.

Zsuzsikának nagyra nyílt a szemé s el kezdett rázódni a téréde:

(Folyt. köv.)

A CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Péntek, április 8.: **URILÁNY SZOBÁT KERES**, prómiérbélet.

A színházi iroda hírei:

Hatalmas sikerre tart számot a színház ma esti pezsgős vidámságu prómierje, az **URILÁNY SZOBÁT KERES**. A pompás szereplő gárda, mely a színház operett és prózai együttesének javából rekrutálódott, óráig kacagásban tartja a nézőteret, mert az **URILÁNY SZOBÁT KERES** a mulatságos fordulatok legbővebben áradó zenés vígjátéka. A nagyszemélyzetű darab rendezője **Ihász Aladár**, karnagy **Csanak Béla** és felépítése után először játszik benne főszerepet a színház közkedvelt táncos primadonnája: **Jurik Lea**.

Vasárnap délelőtt lesz a Városi Zenede és a Csokonai-Színház magyar mesejáték ősbemutatója, amelyre felfigyelt az egész magyar zenei és művészeti világ. **Juhász Géza** és **Szabó Emil** bűbajos művét: **AZ ÉGIGÉRŐ FA** c. gyermekoperát a zenede nagyszámú gyermeknévndéke játssza és éneklé, akiket **Elefánty Mária** és **Sugár Mihály** hallatlan önfeláldozással és szorgalommal tanított be, a gyermeklélek megértésének és irányításának művészi teljesítményeképpen. A zenekíséretet a Zenede vonoszenekara adja **Szabó Emil** vezényletével. Néhány jobb és olcsóbb jegy még kapható a színház pénztáránál **rendkívül mérsékelt helyárak mellett**. Az előadás pontosan délelőtt 11 órakor kezdődik.

Vasárnap délután fél 4 órai kezdettel a **NASZUTITARS** előadását ismétli meg a színház **mérsékelt helyárakkal csak felnőtteknek**. Az előadásra bejelentette részvételét **Aszlányi Károly**, a szellemes darab írója is.

Az EMBER TRAGÉDIAJA lesz az idei szezon fénypontja a Csokonai-színház előadásában. A jövő hét hétfőn teljes erővel megindul a jegyeladás előzetes megszervezése és felkér a színház minden testületet és hivatalát, hogy akik csoportos jegyre tartanak igényt és azt biztosítani akarják, jelentsék be igényüket a színház gazdasági hivatalában.

Mai napon utaznak Debrecen város megbízottai Budapestre, hogy **AZ EMBER TRAGÉDIAJA** előadásain Debrecenben első ízben bemutatandó fekete körhorizont technikai és anyagbeszerzésének ellenőrzését elvégezzék. A városi főtisztviselők még a héten hazaérkeznek és akkor azonnal munkába kerül a fekete körhorizont, amely a legesodálatosabb művészi hatásokra nyújt majd **AZ EMBER TRAGÉDIAJA** rendezésével kapcsolatban lehetőséget. A fekete körhorizont Debrecen város alkotókésztségéből ismét egy hatalmas technikai újítással teszi gazdagabbá a Csokonai-színházat és újabb módot ad az igazgatóságnak, hogy a város közönségét világvárosi teljesítményekkel kapcsolja szorosabban a színházhoz.

A DEBRECZENI sporthírszolgálat jelenti:

Pünkösdkor — lehet, hogy angol futbalcsapat játszik Pesten a **Wolverhampton Wanderers**, az angol liga közepén álló csapat. Jó műsor lenne.

A Boeska legközelebbi bajnoki programja április hó 18 napján Pesten a Hungária ellen, április 25 napján Debrecenben a Kispest ellen, május 2. napján Debrecenben a Budafok ellen, május 6. Ujpest ellen Pesten.

A Sváje ellen kiálló csapat csatársora Cseh és Toldi lemondása után a következő lesz: **Kocsis, Kállai, Sárosi Zsengellér, Titkos**.

Böör H-t a pesti amatőrszűri is amatőrnek nyilváníttotta, de az egyhónapos letiltása továbbra is érvényben marad, mert vételt az amatőrség ellen.

Mégis kétfordulós lesz az országos amatőrbajnoki döntő. Kelet képviselői harcolták ezt ki Pesten nagy küzdelem után. Ezek szerint Kelet bajnoka két mérkőzésen otthon s idegenben döntheti el, tovább tud-e menni. Ellentete Dél bajnoka lesz.

Bekerítik a DEAC pályát, hozzá is kezdtek már a munkához. Most már nem lehet ingyen látni a kerítés mellől és így anyagilag is kifizetőbb lesz mérkőzéseket rendezni a DEAC pályán. Elismerés jár a hasznos beruházásért a DEAC vezetőségének.

Másodosztályú mérkőzések napja: A DEAC pályán játsszák le a másodosztályú mérkőzéseket. Félhárom órakor **DMTE—derecskei MOVE**. Egy negyed 5 órakor **Klinika AC—DVSC II**.

Egyetemi futballbajnokság. Ma, pénteken kezdődik meg a szokásos futballbajnokság. Az idén a négy egyetemi csapat mellé a gazdaszók is beneveztek, amely még csak növeli a bajnokság jelentőségét. A csapatok kiegyensúlyozott játékerőt képviselnek és mindegyikben több neves és tehetséges játékos játszik, így igen érdekes küzdelmekre van kilátás. Szerda és pénteki napokon lesznek a mérkőzések, az egyetemi sporttelepen.

Ma a következő mérkőzések lesznek megtartva. Negyedhárom órai kezdettel **Jogászok—Orvosok**, vezető: dr. Kiss, utána **Gazdászok—Teológusok**, vezető: Várady.

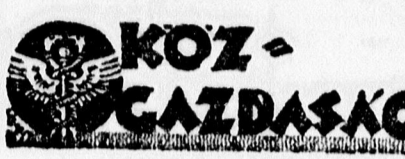
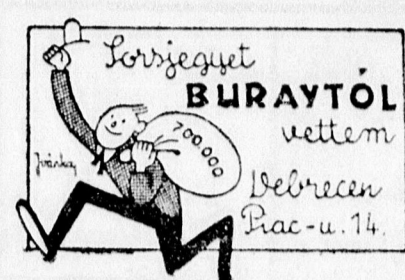
Érdeklődőket szívesen lát a rendezőség, belépődíj nincs.

Az állami gimnázium mezei futóversenye. A napokban rendezte meg az állami gimnázium Turul Sportköre az intézet 1936—37 tanévi mezei futóbajnoki versenyét. Hadházy Dezső testnevelési tanár vezetésével, az egyetemi sporttelepen és környékén, kb 3200 m. távolságon, alábbi eredményel:

Egyéni bajnok **Ujvári Béla VII. o. I. 11 p. 05.2 mp. 2. Balázs Sándor VI. o. 3. Rácz László. 4. Rózsa István.**

Csapatversenyben bajnok a VII. o. csapata (**Ujvári, Rácz, Rózsa**) 8 ponttal 2. VI. o. alsó csapata (**Balázs, Siegler, Miller**) 15 ponttal.

o DKASE—Mátészalkai Torna Kör vasárnap délután negy órakor a DVSC diószegei úti pályáján bajnoki labdarúgó mérkőzést játszanak. Tribün 50 fillér, állóhely 20 fillér.

TERMÉNYTŐZSDE.

Szilárd irányzat, kis forgalom a készáruipiacon.

A készáruipiacon összesen 500 mázsa kelt el, átlag 20 filléres áremelkedés mellett, roszból 950 mázsa eladását jelentették, 20 fillérrel a tegnapi ár felett. Árpából 750 mázsa cserélt gazdát a tegnapi árkeretben. Zabból 150 mázsa kelt el, Tengeriből 1200 mázsa cserélt gazdát. Az üzlet itt is szilárdan indult, a végén azonban elanyagult, úgyhogy a hivatalos árakat változtatniul hagyták.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.95—21.20, 78 kg 21.20—21.45, 79 kg 21.40—21.70, 80 kg 21.50—21.80. — Felsőtiszai 77 kg 20.80—21.15, 78 kg 21.05—21.40, 79 kg 21.30—21.65, 80 kg 20.45—21.80 rozs pestvidéki 20.30—20.40, rozs más származású 20.40—20.50, takarmányárpa elsőrendű 15.50—16.25, közepminőségű 14.75—15.25, sörárpa kiváló 20.50—21.50, prima 18.00—19.50, sörárpa 17.00—18.00, zab elsőrendű 17.4—17.50, közepminőségű 17.30—17.40, tengeri búzautóli és más származású 11.55—11.80, korpa 10.70—10.90, 8-as liszt 13.70—14.25 P mázsánként.

Magvak és hüvelyesek: köles fehér 16—19, vörös 14—15, tökmag nagy sz. 33—35, kiskemű 31.—32, kék mák 90—93, Viktória borsó 17.00—18.50 P.

HIRDETÉNY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező és az ohatj erdőn, az erdőőr laknál raktározott 144 mázsa sárj és 107 mázsa anyaszéna mennyiség április hó 11. napján, délelőlt 10 órakor a helyszínen (ohatj erdőn) szóbeli árverés útján eladásra kerül.

Érdeklődni lehet a debreceni m. kir. erdőhivatalnál, Nagyerdő 12. sz. és a városháza gazdasági ügyosztályánál félelelet, 12. számú szobában.

Debrecen, 1937 április 8.

Polgármester.

HIRDETÉNY. — 13438/1937. VI

Debrecen sz. kir. város polgármestere A m. kir. honvédelmi miniszter ur a 1921 XLIV te. alapján létesített soproni m. kir. „Zrínyi Ilona” leány nevelő intézélbe való felvételre 683 1937 eln. 9. szám alatti „Pályázati hirdetésny”-t bocsátott ki. A pályázat határidő 1937 május hó 15. A részletes feltételeket is magába foglaló pályázati hirdetésny megjelent a Budapesti Közlöny folyó évi március hó 19-iki 63. számában. Megtekinthető a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth ucca 20.), földszinti 20. sz. helyiségében.

Polgármester.

Mikepéres község előljárósága.

928/1937 számhoz.

KOCSMA HASZONBÉRBEADÁS.

Mikepéres község tulajdonát képező a község északi szélén, a Debrecen—nagyváradú műút mellett fekvő ügynevezett „Rózsa” kocsma haszonbérletje elhalt. A kocsmaépületeket s mellette fekvő két kataszteri hold kerül együtt 1937 évi május hó elsejére hat esztendőre a község árverés útján haszonbérbeadja. Az árverési feltételek Mikepéres község előljáróságánál megtekinthetők.

Előljáróság.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme Plac 58. Linóleum udvar I. 24.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megudhatók. Jelígis hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Levelezés

25 filléres hireink:

3létszaforna
1 szappantartó
1 hamutartó
1 nagy tölcsér

Benyáts
Áruház.

NYOMTATVANYOK
alábbi szövegekben a kiadóhivatal pénztáránál, darabonként 10 fillérért kaphatók:

Raktárhelyiség kiadó. Üzlethelyiség kiadó. Pince kiadó. ....hold föld eladó. Ez a ház eladó. Kiadó lakás 1 2 3 4 6 szobás

Házasság

Férjhez menne nyugdíjas úriemberhez 38 éves úriasszony. Homomány kelengye, gyönyörű lakás s ezer pengő készpénz. Levelet a kiadóba „Szeretnék boldog lenni” jelígre. — 1955

Nyomozó iroda

SZABÓ ISTVÁN nyug. rendőrségi nyomozó, magánnyomozó irodája, Werbőczy u. 14, a legdiszkrétebben megfigyel, nyomoz, informál, bárhol. 122 4. 9

Alkalmazást nyer férfi

Kifutót 18—20 éveset azonnal felvevzek, Csapó ucca 73, szám, sütőde, 1964

Fűszerkereskedő segéd, csemegeüzletben jártas felvétetik, Grünberger és Glück, 1967

Borbélysegéd felvétetik, Bata, Csapó ucca 4. szám. 1168

Villanystréla-tanuló felvétetik, Tóth István villanyszereelő Pesti ucca 51. 1972

Alkalmazást nyer nő

Mindenes szakácsnőt éves bizonyítvánnyal, kis háztartásba azonnalra, vagy elsejére felvevzek, Deák Ferenc u. 6. I. emű d. u. 4—5-ig. 1942

PÉNTEKEN UJ BEMUTATÓ a Csokonai-Színházban:

Urilány szobát keres
zenés vígjáték
Nagy fővárosi kacagtató-siker !!!

Csoda történt!
Erős fér izokn kis gyári hibával **3 pár 1 pengő,** divatminőség **3 pár 1-40** a **FISCHER BOLTBAN** Teleki u. 73.

Bejárónó
délutánra azonnal jelentkezhetik, Andrassy ut 35. szám. 1966

Kenyérüzletbe
Kiszolgálóeleányt azonnali belépéssel felvesszük, Árpád tér 13. sz. 1952

Szoptató
adát keresek jó ellátás és jó fizetés mellett, lehet vidéki is. Csak egészséges anya jelentkezzen Debrecen Kossuth u. belvenhárom alatt. 1609

Kifutóeleányt,
nem iskolakötelest, tanulóeleányt, aki fizet, felvesszük, Emmy, Piac uca 72. 1971

Égyes
bejárónó délelőttre felvétel azonnal, Singer, Bethlen uca 23. 1970

Ajánlat

3 matca macadékokban is elismerten legolcsóbban

GABANYI NÁL
PIAC-U.1.

Tordai gipsz
legjobb, legteherbő, s legkiadósabb, legolcsóbb gyári árban kapható az egyedársítónál, Grünfeldnél, Hatvan uca 21 telefon: 12-82 246 4 12

Futballeipők,
labdák, felszerelések, futócipők a legolcsóbban beszerezhetők. Javítást vállal Tóthfalussy, Cegléd u. 7. 438 4, 14

Poloskairtatás,
döntővizsgálat, lakások át- vizsgálatát felelősséggel végzi, Kiss, Kigyó uca 5. szám, (Csapó uca mellett) 260 4 12.

Tizennyole éve
közmelegelődes- re jutányos áron szolgáljuk a csere- kályhát vásárló közönséget. At rakás Hardtmu- rendszerre s tisztas. Zephyr és mindennemű folyton- egő kályhák szakszerű javítása Gschmeidyné, Timár uca 17. Telefon 13-41, sz. 1918 7. 8.

Sirkövek,
valódi fekete andezit- köből kaphatók: Deb- recen, Műkögyár Rt. Fűrdő uca 2 szám alatti telepen, 1572 xv

Vágó Sándor
férfi ruha és női kabát árúházában, Csapó u. 10. szám, a tavaszi öltö- önyök, raglánok s női felöltők megerkeztek 124 5 25

Varrógépkölesítés
varrógépeket, kerékpá- rokat, veszek, cserélek, eladok, varrógép részek kaphatók, Javítások jó állással, Eisenberger — Csapó uca 101. szám

Zománcozott
asztaltűzhely, jól bevált kisipari munka min- den színben, felelősé- gel készíti Levenesik Lajos tűzhelyüzeme, Árpád tér 17. szám. Használt tűzhelyet is be veszek, ráfizetéssel. 1408 4 28.

Ciánóztassona
bizalommal — CSALA ciánózó vállalattal, Rá- kóczi uca 9. szám. Telefon: 14-27. 1521 5, 2

Tenniszrakettek
2 —, fényképezőgép 2, gramofon 10 pengőtől. Villanykörte 0.80 fillér. Csere 20 fillér. Vagyoni- mentő. Hunyadi uca 18. szám. 1522 5, 2

62 %-os
Színzappan . . . 46
Háziszappan . . . 44
Kifutó II. rendű 36
Koronafesték Piac 10 1784

Gyümölcsfa,
szőlővessző, leszállított árban kapható az Ungváry lerakóban, Bethlen 14. 1945

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt, Hungária penzióban, szobák na- pokra és hónapszáma. Ferenc József ut 50 sz. Telefon: 23-39. szám. 1519 5, 2.

Elelmiszer ital

Jó bort,
csak Ceglédi Bortermé- lőknél vehet, asztali 40 kador 54, rizling 50 fillé- rőtől, ezerjő 56 fillér. Csapó uca 31. szám (pariskola mellett) 1011 4 24

Eteskés
kifutó zamatos faj- borok 44 fillértől Szent annapuszia) termelői borpincészet, Szent An- na uca 36 1006 4 10

TEAVAJ
pasztőrözött tejből ké- szült uradalmi, mindig friss, 10 dkg-os esoma- golásban ismét kapható a kiadóhivatal pénz- tárnánál. 250

Elkezesi lenese
kis és nagy tételben ki- lönként 20 fillért kap- ható a Mezőgazdáknál, Hunyadi uca 13. 1961

Dióbél,
naponta frissen törve- elsőrendű, kilója 2 20 másodrendű kilója 2 00 pengő, aszalt szilva ki- ja 0.82 fillér, mazsola kilója 1 36 Diótörőde, Honvéd uca 9. udvar- ban 195 4 19

Pénz

Pénzkölesítést
folyósítva megfélelő fe- dezetre, kényszerköl- esönkövetényt vesz Ba- jázs bankiroda, Piac u. 89 szám 563 4 14.

Hangszer

„Schunda”
cimbalom, jókarban le- vő, eladó, Cseropes u 5. szám. 1906

Bútor

Dióhálók,
ebédlők, úriszobák, kombinátszekrények, ebédlőszőnyegek, re- cammik, varrógépek, írő asztalok, eladás, vétel, eser e Dégenfeld ter 6 szám, udvarban. 616 4 17.

Eladók
bútorok, autók, varró- gépek, tükrök, konyha- berendezések, jutányos- áron kaphatók, Csapó uca 49. 217 4, 26

Butorüzlet
megszűnik. Önköltsé- gi árban kiarsúsi- tatnak — gyönyörű leányiszobák, kony- hák, nappalik, félhá- lók, kombinált szo- bak, Deák Ferenc u. 3. szám. 1293 4 28

Elutazás
végeti egy fehér háló- stb eladó, Paesirta uca 60. szám. 1956

Autó, motor kerékpár

Oldalkocsis
motorkerékpár, óeska ajtók, ablakok, eladók, Nádor uca 4. szám. 1437 4, 8.

Kerékpárt
keresek. Jelentkezés déltől 2 óráig, Perczel, Kálvin tér 3. 1962

Atadó üzlet vendéglő

Kossuth uca 24.
szám alatt kétkemencés pékhelyiség, lakással kiadó, tulajdonosnál. 1958

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Portálos
üzlethelyiség, Piac u- cán olcsó bérrel azon- nai kiadó. Cím a ki- adóhivatalban. 1637

Üzlethelyiség
azonnalra kiadó, az Arany Bika bérházban. Értekezhetni a szálló irodájában. 1871

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy szoba, előszoba, s konyha, spájzból álló szép lakás. Egy egész- séges szoba, konyha, ka- maria. Ugyanott egy jó- karban lévő határ eladó Erzsébet uca 26 1296 xv.

Kiadó
egyszobás, előszobás stb. lakás, május elsejé- re, Islyán út 41. A. alatt Értekezni: Timár uca 26. szám. 1959

Kiadó lakás kétszobás

Ucaj
kétszobás, komfortos lakás azonnalra is ki- adó az Arany Bika bér- házban. Értekezhetni a szálló irodájában. 1873

Kiadó lakás háromszobás

Nagyerdő alatt
háromszobás komfortos villa május elsejére ki- adó. Hadházi uca 26. A. szám 1030 4 10

Kiadó
3 szobás összkomfortos emeleti lakás, az egye- lemi villanegyedben. — Értekezhetni ugyanott, Poroszlai út 35/37. sz. földszint. 1873

Kiadó
háromszobás, komfo- ros lakás, fűrdőszoba, gáz, víz, Nagyerdő szé- len, kifestve. Ára: 60 pengő. Poroszlai út 82. 1855

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
külön kertes komfortos lakás, májusra kiadó. Szent Anna uca 29. 1965

Lakást keres

Kertes házat.
2-3 szobásat bérbé ke- resek. Címlet ajánlatot a kiadóba kérek. „Al- landó” jellegre. 1870 xv.

Keresek
május elsejére egy szo- ba, konyha, spájzos la- kást, jószög és baromfi artással. Ajánlatot a kiadóba „Háromtagú” család jellegre. 1861

Két,
vagy háromszobás la- kást keresek, május el- sejére. Cím: Tiszántúli nyomda, József kir her- eeg uca 1. 2002 x

Háromszobás,
fűrdőszobás lakást ke- resek. Ajánlatokat „Biz- tos fizető” jellegre a kiadóba kérek. 2001 x.

Butorozott szoba

Ucaj
különbejárattú, esetleg teljes ellátással, butoro- zott szoba, egy-két bútorembernek kiadó. Csokonai uca 29. 1951

Intelligens
szerényigényű lakótárs- ságot, különbejárattú szo- bába keresek. Csokonai uca 29. szám. 1953

Különbejárattú
butorozott szoba azon- nai kétszobás lakás májusra kiadó Zelenér uca 5. szám. 1888

Ingóságvétele

Pénzt adok
használt bútorok, zálog jegyért, varrógépet s irodaberendezésért, sző- nyegert, mindentféle ingóságért. Hívásra jövők Barnáné Csapó uca 16 szám. Telefon sz.: 32-11 672 4 18

Fantaszlikus
árakat fizetek bútoro- kért, zongoráért, motor bicikliért, szőnyegekért régiségekért. Dégenfeld tér 6. udvarban. 616 4, 17

Ingóság eladás

Bútor
szőnyeg, dísztárgyat legolcsóbban az ingo- ságközvetítőben vásá- rolhat — Eladásra ke- rülnek komplett s min- den elképzelhető antik és modern bútoroka- bok, iroda és előszoba- berendezések, konyha- bútorok, fűcsillárok, kandelláberék, eredeti anti külözműtáruk, re- cammik, hentesek, kü- lönböző szőnyegek szebbnél szebb díszár- gyak, porcellánok, zen- nél antik órák, stb. igen olcsó áron. Ingo- ságközvetítő ref. püspöki bérpalota. Telefon 11-99 sz.

Modern
hálók, ebédlők, úr szo- bák, kombinált szek- rények, íróasztalok, sző- nyegek, székek eladók Dégenfeld tér 6. szám, udvarban 617 4, 17

Nagy palma,
kettő darab, eladó, Si- monyi út 3. 1889 4, 19

Bontásból
kikerült téglák és más épületanyagok eladók. Értekezni: Péterfia u 18. sz., házmeztérnél. 1077 4, 9.

Süllyesztett
angol gyerekkocsis kerti bútor, varrógép, jutá- nyosan eladó. Cím: gázvár, portás. 1841

5 kilós
hiteles mérleg eladó, a Déligyümölcs-csarnok- ban, Piac uca 7. 1944

Elköltözés
miatt olcsón eladó egy ebédberendezés, álló íróasztal, írógép, már- kás festmények, kony- habútor, szekrények, s rádió, Piac uca 45/47. I. emelet. 1969

Vegyés

Feles malacokat
és libákat vállalom, Ma- gyary Dezső, barom- vásártéri mázsaház. 1968

MEGERKEZTEK
a híres **BROGNA** Mézarcacsok a Déligyümölcs-csarnok- ban. Piac uca 7. szám. Okvetlen kóstolja meg.

Gazdasági termények

Szőlővesszők
sajtótelepemről, por- hajás gyökeris cseméje s egyéb fajokban jutá- nyosan kapható Árpád tér 33 sz. Homok uca sarok 1005 4 9

Lucérnamag
termelőnél, Fodrsou- traktor, üzemképes, — ekével eladó, Kandia u. 8. sz. m. 1890

Gazdasági eszközök

Szűőkaró
hasított akác, minden mennyiségben és méret- ben kapható házhoz szállítva. Vágó József, „Margit” tűzifa és szén keresk. vállalatnál. — (Margitfűrdő mellett). Telefon: 10-24. 453 4, 15.

Eladó ház

Eladó
Andrassy út 43. A. szá- mu házszáma, Felvilá- gosítást ad: Dajka ügyvéd, Hajdúszoboszló. 1922

Eladó házhely

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kurue ucaák sarkán Felvilágosítást ad dr. esányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy u. 12. sz., I. emelet. 1231 xv.

Közműves vállalatkelet
25 éves adókedvez- ménnyel, Simonyi ut mentén, megállóhoz kö- zel rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával, eladók. Felvilágosítást ad: dé- lután 5-7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügy- véd, Werbőczy uca 12 1547 5, 3.

Eladó föld

Eladó
H-Szoboszlón a fűrdő közvetlen közelében a „Bánom” szőlőkertben, az ORTE gyógyházzal szemben, 200 négyszög- lő szőlőföld. Értekezni lehet: özv. Ludmann Elemérnél, Hajdú- Szoboszlón VI. tized. Luther uca 2. szám. 674 xv.

Felolós szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
—
Tiszántúli Könyv. és Lakkiadó Rt. kiadása.